

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill. Negyedévre 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
---	--	--	---

A mentőöv.

Debrecen, július 29.

A mindenkori obstrukciók egyik udvari fűtőjének, Apponyi Albert grófnak, aki mindenkor huzódzik az obstrukciótól, de mindig szentesíti azoknak politikai eredményeit, — mint jelentettük tegnap — eredeti ötlete támadt; mentő-övet dobott a tengerbe, hogy a csónakból kibillent obstrukciót valahogy a partra segítse.

A többség vezére azonban nem respektálta ezeket az emberbaráti érzelmeket s a vízbe pottyánó obstrukciónak a partra való kivickélését és kikapaszzkodását energikusan megakadályozta.

Apponyi gróf nem kívánt sem többet, se kevesebbet annál, mint hogy a képviselőház két hónapra napolja el az üléseit, menjen el nyári pihenőre a tisztelt Ház, a jól teljesített munka és kötelesség fáradalmi után.

Nem gondoljuk, hogy Apponyi gróf annyira naiv volna, hogy a többséget és a többség vezérét oly népszínházi naiváknak tartaná, — hogy mikor javaslatát megtette, annak elfogadására nézve csak a legkisebb reményt is táplálta volna lelkében. Tudta ő jól, hogy ilyen indítvány, amíg a politikában a létfenntartás rideg törvényei érvényesülnek, elfogadásra nem számíthat. A Háznak, a többségnek, magának az ügynek nem lett volna semmi haszna a nyolchetes pihenőből. Az obstrukció ellenben szépen kipihente volna eddigi fáradal-

mait, s felüdülvé és felfrissülve lett volna hozzája szerencsénk, szeptember hó 20-án.

Apponyi grófnak ezen szereplésénél és érvelésénél mi sem bizonyíthatja jobban, hogy a technikai obstrukció dolga rosszul áll s hogy ha finom mesterkedésekkel nem segítenek rajta, kimulik magamagától dicstelenül.

Semmit sem lehet helytálló, komoly érveléssel elfogadni, amivel Apponyi gróf tegnapi indítványát megokolta. A miniszterelnök szét is szedte ez érveket s a nyári hőséggel, a gazdák égető nyári munkájával, az osztrák parlament esetleges nem akarásával, szembe állította azoknak a komoly és hazafias kötelességeket a teljesítését, amelyekre, amikor megválasztatását elfogadta, el kellett készülvén lenni minden képviselőnek.

Azok az érvek pedig, amelyek akörül forognak, hogy a nyári munkával elfoglalt közönség nem ér rá figyelemmel kíséreni a parlamentben történeteket, nem ér rá ujságot olvasni s a lelke nem borul tűzbe, ha Apponyi vagy Andrássy grófok beszédeit olvassa; szóval, hogy a nagy dologidő és az uborka-szezon nem jár kezére az obstrukciónak: ez ha igaz is, miért lenne az baj? Hol van az előírva, hogy mindig az ellenzékre nézve alkalmas időben — például szünet után vagy disznóölés-kor — kell lefolyni a véderő nevezetes vitájának?

Hát minden egyébtől eltekintve, nem az ország előtt fekszik-e ez a kérdés tiz esztendő óta? Nem vitatták és feszegették-e már minden időben? Nem beszéltek-e róla eleget, mi-

kor az ellenzéknek még nagy szónokai voltak, s mikor nem kellett úgy fősvénykedniök a beszédekkel, mint kifosztott kamarákból a finom falatokkal.

Hát aztán, mi baj származik belőle ha a tiz esztendő harcban egyszer mi vagyunk árnyékban s az ellenzékkel szembe süt a nap? Miután e kérdésekkel a nemzetet annyiszor felizzgatták, kiesik-e a világ feneke, hogy ez egyszer nem alkalmas az idő a közvélemény felizzgatására?

Ha Apponyi gróf azt mondja, hogy a közvélemény kissé elfásulva nézi az ellenzék harcat — hát azt hiszi, hogy ez kiáltó igazságtalanság?

Mért fordult el, mért nem unt bele az ország a katonai kérdésben oly gyakran kitört nemzeti küzdelembe? Azért, mert a volt koalíció e kérdésben a nemzetet a falnak vitte s mert beleült a hatalom székébe anélkül, — hogy e kérdésben vallott elveiből csak egy beüt is megvalósított volna.

Azok a keserű csalódások, amelyekben a nemzetnek a koalíció által része volt, Istennek csodája, hogy még amnyit is ad szavukra a nemzet, amennyit ad.

Az igazság az, hogy az obstrukció, e néhány hét alatt is nagy bajba jutott. Vad lovas bravurral vágatott neki a katonai javaslatoknak, hogy azokat is, a kormányt is, a többséget is lenyargalja. S most be kell látnia, hogy a kormány és a többség nyugodtan állja az attakot s hogy a nyugodtan ítélő kormány megett egységes, bátor, kötelességérzetében

Fehér lilium.

Irta: Dánielné Lengyel Laura.

Fáradtan, szomorúan nézte a keringőző leányokat, asszonyokat, köztük elsősorban mindenütt az ő vakító szépségű mamáját. A tizenhat éves kis Olga szívét valami keserű, nehéz, nagy fájdalom szoritja össze. Ismeretes érzés minden nő előtt, kinek nagyon szép és nagyon mulatnivágyó anyja volt.

Ott ült egy sarokban, már nem is törődött vele senki. Az ő szép mamája ott repült nem messze tőle egy fiatal ember karján, néha-néha barátságos buzdító pillantást vetett feléje, hogy rajta kis Olga, mulass te is szépen, de mert leánya nem reagált a bátorító pillantásokra, hát a mama tovább repült zöld selyemruhájában, talán meg is fedkezett arról, hogy a sápadt, fiatal leány egyedül, magányosan, elhagyatva ül, epesztő keserűséggel, mérhetetlen fájdalommal szívében.

Voltaképen ez a nyakas kis leány, maga volt oka elhagyatottságának. A szép mama magával hozta a Bozóky-féle estélyre, hadd szokják társasághoz a kis gyáva. Akadt egy pár fiatalember, aki a szép mama kedvéért szívesen elvitte volna egy-két tourra, de Olga úgy olvasott lelkükben, mintha nyitott könyv lenne. Ő nem akar táncolni, nem, nem

... Soha sem fog táncolni olyan emberrel, aki a más kedvéért könyörületből közeledik hozzá. És rászakadt salát jelentéktelenségének tudata. Önkéntelenül a tükröt kereste szemével. Egy gyöngye, igénytelen természetű, keskenyvállu, fejletlen alaku leány bámult rá vissza. Az arca? Azok közül való, melyek még nem szépek, de melyeknek tehetségük van a szépülésre, ha valamelyik férfi felfedezi őket. Hiszen úgy kell a női szépség fejlesztéséhez a hódító, biztató, esdő, vallomást tevő férfitekintet, mint a virágnak a napsugár. E nélkül elfonnyad, kiszárad, mielőtt teljes pompájában nyílhatott volna.

A kis leány ott ült mozdulatlanul és keserű szívvél, égő szemmel, de nagyon megdöbben lélekkel nézte a többi leányokat, asszonyokat. Irigyelte őket, de lelke mélyen meg volt döbbenve és ideges félelem gyötörte. A forró érzéki levegőben a zene már nem ritmikusan, inkább brutálisan, ingerlően hangzik. Mintha csak arra való volna, hogy még jobban izgassa a lávaként hőmpölygő vért. A táncban már nincs is semmi báj, gracia, szemnek és szívnek való gyönyörűség, melyet a régimódi táncoknál, a menuettnél vagy négyesnél érez az ember. Nem hajlonganak, bókólnak, mosolyognak itt az emberek egymásra. A férfi erősen magához szoritja a nőt, az pedig közel hajol táncosához.

A zene, az örületes, kaotikus zene izgatja, bátorítja őket. A csunya hipokritaságnak ocsmány cáfolata egy-egy modern bál, azért van az igazi, ártatlan leánylelek eleinte úgy megdöbbenve tőle.

Olga csak nézett-nézett, a feje szédült, a szeme káprázott. Hiuságánál fogva szeretett volna ott lenni a többiek közt, de a lelke mélyében undorodott tőlük. A leányok szeme oly különös, rejtelmes fényben ragyogott, az asszonyok oly bátran és bizalmasan mosolyogtak. Anélkül, hogy értett volna a dolgról valamit, kimondhatatlan szegyenkezést érzett lelkében, már éppen azon gondolkozott, hogy tünhetik el a nagy teremből észrevétlenül, mikor valaki megszólította: — Jó estét Olga kisasszony!

Bozóky Kázmér volt, egy fiatal 18 éves fiú. Egy kicsit még ügyetlen és élhetetlen, mint az édes anyja szokta mondani, de azért itt kell lennie, hadd csiszolódjék, hadd ügyesedjék, így lesz a fiúból ember. Ez a bolondos fiú büszke az ő színleles érettségi bizonyítványára. Bozókné meg haragszik az iskolára, mely könyvmolyt csinált a ház örököséből és most mindenáron azon volt, hogy azokba a tudományokba vezesse be, melyekre a tanár urak nem oktatják az ifjakat. A fiatal Kázmér nehezen tanult, mert a társaságban ő még mindig a hasznavehetetlenek

Zoltán Vincze műépítész és építő mester Piacz-utca 71. szám.

megrendíthetetlen párt áll, amely fanatikusan bizik ügye diadalában.

Az ellenzéki akció el van rontva, holt mederbe jutott, mély kutba esett. S jó a mindenkori obstrukciók patrónusa, Apponyi, hogy szendén és ártatlanul megmentse a hazát? — Neni, csak az obstrukciót.

A politikai mentővönek a dobása azonban nem sikerült. Az obstrukció nem fog kikapaszkodni a partra. A miniszterelnök, egy érélyes kézmozdulattal, visszalökte a hullámok közé, hadd merüljön el.

Technika nélkül.

Ma két beszéd hangzott el a véderőjavaslatokhoz. Egyik a munkapárt részéről, a másik a Justh-párt részéről.

Az ellenzék különben ma feszült érdeklődéssel várta az ülés lefolyását, mert úgy tudta, hogy az elnökség ma egy intézkedéssel véget akar vetni a szavazásokkal üzőtt komédiának. A napirendi indítvány sorain ugyanis az elnök azt indítványozta volna, hogy a holnapi napirendre először a véderőjavaslatokat, azután a névszerinti szavazásokat tűzzék ki.

Ez az indítvány ma nem hangzott el, de az ellenzék mégis megijedt s ez érezhető volt a hangulatán. Az indítványt különben az elnök valószínűleg a hétfői ülésen fogja megtenni.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Jelentések, feliratok.

Návay Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést.

Jelenti, hogy Kobek Kornél és Preszly Elemér visszavonták a szabadságidő iránti kérelmüket, minek folytán a kérelem mára halasztott névszerinti szavazása elmarad.

Jelenti továbbá, hogy Faragó Hoch János, Jaczkó Pál, Eszterházy Mihály gróf és Holló Lajos több-kevesebb szabadságot kérnek, amely kérelmek fölött husznál több képviselő névszerinti szavazás elrendelését és ugyancsak husznál több képviselő névszerinti szavazásoknak a holnapi ülésre való halasztását kéri.

A Ház ily értelemben határoz.

csoportjához tartozott. Nem mert a kipirult arcú leányok és mosolygós asszonyok közé menni. Egy sarokból nézte Olgát, amint egyedül, magában elvonultan ült. Jól esett neki, hogy a leány nincs abban az örületes gyorsasággal repülő csoportban. Csak nézte a leány ovális halvány arcát, meglátta azon a földöntúli szépséget, melyet csak a szerelmes ember lát meg az imádott nő arcán. A gyöngye még fejletlen természet állig csukott fehér ruha fődte, a fíu boldog volt, hogy úgy egyedül, háboríthatatlanul nézheti, de mikor látta a kis leány arcán a növekvő szomorúságot, odament hozzá és megszólította, soha sem beszéltek még eddig szerelemről, de úgy önkéntelenül érezték, hogy egymáshoz tartoznak.

— Jó estét, Olga kisasszony!

Olga pirulva hajtotta le fejét, a fiatal ember melléje ült és beszélni kezdett a kétségbeesés bátorságával, el kell mindent mondanania még ma este . . .

— Olga kisasszony, én a jövő hónapban Pestre megyek . . . A mama nem akarta, hogy szeptemberbe menjek fel, azt mondja, az érettségi vizsgálat nagyon megerőltetett. A mama téved, én szeretek tanulni és soha sem vagyok fáradt tőle . . . Inkább ilyenkor . . .

— Nem szeret itt lenni? — kérdezte Olga fejét lehajtva.

— Most szeretek — felelt a fíu és belepirult a vallomásba.

A kis leány — a kisleányok az ilyen fontos percekben csodálatos módon bátrak lesznek — elmosolyodott. E mosolyban már volt egy kis női kacérság, egy kis biztatás: beszélj, beszélj csak tovább bátran . . .

A fíu beszélt;

Az elnöki előterjesztések során elnök bemutatja Versec város feliratát, melyben a technikai obstrukció ellen állásfoglalásra hívja fel a többi vármegyét. (Éljenzés a jobboldalon.) Bemutatja továbbá a nagyváradi és szarvasi népgyűléseknek az általános, titkos választói jog törvényjavaslatnak minél előbb való benyújtását sürgető feliratát és Csanád vármegye feliratát az egyesülési és gyűlekezési jog törvényes szabályozása tárgyában.

A Ház ezen feliratot az elnöki enunciació értelmében az állandó kérvényi bizottsághoz utasítja.

Az interpellációs könyv felolvasása után következett a napirend: a véderőjavaslat folytatólagos tárgyalása.

A véderőjavaslat mellett.

Márkus László: Az idősebb Andrásynak szavaival kezdi beszédét, melyekkel Andrassy az obstrukciót elítélte. A véderőjavaslatokra tér ezután át, melyeknek törvényerőre való emelkedését az országra nézve eminens szükségletnek tartja. Hogy pedig eloszthassuk azt a közvéleménybe beidegzett téves nézetet — ugymond — a törvényhozásnak kell felvilágosítania a közvéleményt, hogy az önálló magyar hadsereg felállítása az országra nézve csak óriási teher volna. Nagyhatalmi állásunk követeli az erős hadsereget és ez csak közös alapon érhető el. Ép ezért van szükségünk közös külügyi képviselőre is. Az önálló magyar hadsereg igen sok pénzbe kerül és ezt nem bírja el az ország. És ha már megvolnais, mit érünk el akkor, ha annak hadvezérévé valami osztrákot tenne meg a hadügyi vezetőség? Kérdi, miért hangoztatja az ellenzék mindig azt, hogy Bécsnek szavazunk meg mindent, midőn a hadseregnek hozzá újabb áldozatot, pedig azt, amit a hadsereg részére szavazunk meg, tulajdonképpen a mi védelmünkre szolgál.

Benedek János: Nem igaz! (Helyeslés baloldalon.)

Márkus László: Nem elég a lelkesedés. A legénységet jól ki kell képezni.

Attér ezután a javaslatnak általános-ságban való ismertetésére, fejtegeti továbbá a kétéves katonai szolgálat előnyeit. Hálás lesz a nemzet, ha a parlament a javaslatot megszavazza. A pénzügyi kifogások ellen felhossa, hogy akkor, mikor Lukács László, az egyébként legzsugoribb pénzügyminisz-

ter a javaslatot a Ház elé terjesztette, pénzügyi túl megterhelhetetéstől nem kell tartanunk. —

A magyar nyelv érvényesülését — ugymond — a tisztek fogják elősegíteni az által, hogy megtanulnak magyarul. A jelvény és cimér kérdés is a kilences bizottság programja szerint fog megoldatni. Vitatkozik ezután Apponyival, aki a pénzügyi terheket tulsúlyosnak tartja.

Az altiszti kérdés megoldásában is a nyelvkérdést tartja mérvadónak. A legénység kiképzésénél pedig a nyelvi kérdés csak másodrendű kérdés. A nemzeti érzést mint Pittreich volt hadügyminiszter mondta, fejleszteni kell a hadseregben, ennek megvalósítását pedig a jelvény és cimérvény megoldásával fogjuk elérni azon az alapon, mint az a kilences bizottság programjában kontemplálva van.

A nemzet boldogságának csak egy erős hadsereg képezheti feltételét, ezt pedig csak a hadsereg állandó fejlesztése eredményezheti. Elfogadja a javaslatot. (Élénk helyeslés és taps a jobboldalon. Szónokot számosan üdvözlik.)

Batthyány a véderő ellen.

Batthyány Tivadar gróf a következő szónok. Szeretné, ha a pártok megértenék egymást. Ő nem osztja Márkus nézetét, hogy mindenáron nagyhatalom legyünk. Ez a nagyhatalmi állás nem éri meg az ily nagy áldoztaokat. Nekünk épen az az érdekünk, hogy ne kifelé terjeszkedjünk, hanem befelé erősödjünk. A hhoz pedig nemzeti politika kell és nem szuronyerdő meg Dreadnought. Nem bizik az olasz szövetségben, a némettől meg egyenesen fél. A Balkán rokonszenvét sem fogjuk megnyerni a fegyverkezésel. Tisza Istvánnal polemizál, hogy a függetlenségi párt nem mondott le katonai programjáról, mert azt Tisza állítja. A függetlenségi párt nem mondott le az önálló hadseregről, csak az önálló gazdasági berendezések feltétele mellett volt hajlandó a kérdést elnapolni.

A miniszterelnök, aki különben igen jó pszichologusnak bizonyult, számításában csalódott akkor, amikor az ellenzék gyengeségére alapította számításait és ha a külügyminiszter lapja hirdeti, hogy nem lehet szó kompromisszumról, hanem csak diadalról, akkor emberi dolog (és itt a szónok az asztalra üt), ha viszont az ellenzék azt mond-

— Majd, ha a felesége leszek — mondta utána engedelmesen a leány, de egy kicsit halvány lett és szíve mélyében szomorú az elmulasztott csók miatt.

Ott kint a pálmabokor előtt már a vad éjféli kedv dominált, a férfiak néha véletlenül, többnyire szándékosan nagyon is me-reven bámulták a szép, fehér, fődetlen asszonyi válakat. A szőke és barna frizurák kezdenek megbomlani, az arcokról lehullt a rizspor, a ruhák gyűrődtek . . . Már nemsokára jön a hajnal hüvös szellője, nyomában a kiábrándulás, a kedvetlenség, a főfájás . . . A zene elhallgat, a vidám mulató emberek hazamennek, a lámpákat eloltják és odabenn marad a szürke por, a nagy, zajos vidámságok után beálló lelketlen siri csőndesség.

De most még tetőpontján a jókedv, a hölgyek egyre nyájasabbak, a férfiak egyre bizalmaskodóbbak, de szívük az hideg és józan, s reggelre nem is marad meg a sok kacérság és merészség után más, mint unalom, testi kimerültség és lelki csömör.

Itt pedig hátul egy sarokban két fiatal gyermek ül némán, mozdulatlanul, nem merik egymás kezét megérinteni, talán mert az egész mulatságon ők szeretik igazán, szívükből egymást . . .

A szép Gencsy Flóra fáradtan ült le egy percre a pálmabokor elé, nem látja a háta mögött meghuzódó gyermekeket, csak éppen véletlenül vetette oda a völegényének:

— Hála Istennek, hogy klszabadultunk a táncolók közül, olyan rettenetes meleg volt, hogy szédült belé a fejem, de itt-itt . . . magam sem értem . . . mintha fehér lilium nyilna valahol közelünkben . . .

— Én tanulni fogok Pesten is. Azt akarom, hogy híres, nagy ember legyen belőlem, olyan, amilyenekről mi iskolában tanultunk . . . Verseket fogok írni, vagy miniszter leszek még nem tudom, — tette hozzá komolyan, — én jobban szeretnék költő lenni, de a mama — gondolom — jobban örülne a miniszterségnek. Hát Olga kisasszony mit gondolt?

— Nekem mindegy, — felelt halkan a leány — legjobban szeretném, ha az maradna, ami most.

A fíu büszkén felemelte a fejét:

— Az nem lehet, hová gondolt? Én férfi vagyok, nekem küzdeni, harcolni kell. — Majd alázatosan hozátette: — Hogy méltó legyek magához . . .

Olga nem felelt, csak ránézett a fiúra könnyben uszó szemmel. A fíu meg akarta a leány kezét fogni, de nem merte, a leány szerette volna a fejét a fíu vállára hajtani, de nem mozdult. Csak néztek egymásra a tiszta, szent szerelem áhitatával és Kázmér halkan mondta:

— Költő leszek, vagy miniszter. Mindenki ismerni, bámolni fog, de előbb küzdeni, harcolni kell . . . Így van ez a könyvekben is. Fog rám várni? Mondja?

— Fogok — felelte a leány és két nagy könnycsepp hullt le a halovány arcára.

Senkisé megfigyelt rájuk. A pálmabokor jótékonyan elfedte őket. A fíu gyöngéden magához ölelte a leányt és meg akarta csókolni, a leány szeliden hajolt a fíu felé, de a fíu, a 18 éves szerelmes gyermek hirtelen elbocsátotta:

— Nem — nem . . . majd ha a feleségem lesz — mondta vérpiros arccal reszketve,

ja, hogy azért sem, hanem kötelességének tartja a javaslatok ellen minden erejét a harcba vinni. (Nagy taps és éljenzés a baloldalon. Ellentmondás a jobboldalon.)

Mikocsevics Kanut közbeszól valamit, mire az egész ellenzék zajongani kezd. Elnök állandóan csenget. Mikocsevics Kanut, látva az ellenzék felzudulását, kifelé indul a tereméből.

Beck Lajos: Menj haza Kanut, minden meg van bocsátva!

Tiszta választás volt.

Batthyány Tivadar: Én fölteszem, hogy ez a választás szintiszta választás volt!

Farkas Zoltán: No hála Istennek!

Batthyány Tivadar: Kérem, csak föltételesen. (Derűltség a baloldalon.) Tegyük fel, hogy nem vesztegettek, hogy a pártkasszájukban olyan kevés pénz volt, mint a miénkben 1905. és 1906-ban, de akármilyen ideális is volt a választás, kérdelem, megmondták-e a népek, hogy az ujonclétszámot felemelik?

Farkas Zoltán: Megmondtam!

Sümegei Vilmos: Ön tudta, Héderváry nem!

Batthyány Tivadar: Nem mondták meg sőt azt se, hogy a kilences bizottság programját elhalasztják. Tessék most megkérdezni a népet. Előbb a választói jogot, a gazdasági önállóságot kívánjuk s csak aztán adjuk meg a véderőnek, ami megadható.

Foglalkozik ezután a javaslat részletkérdéseivel: a címer, a nyelvi, az altisztképzés és a kétéves katonai szolgálat kérdéseivel. Mindenütt a kérdésekben a katonai copf az uralkodó. Megemlíti egy osztrák főhercegnek ezen katonai copf ellen irt brosuráját, aki utóbb inkább kilépett a hadseregből, semhogy alávesse magát ezen copfrendszerű hadsereg rendelkezésének.

Batthyány Tivadar gróf határozati javaslatot terjeszt elő a magyar ágyugyár fölállításáról, a magyar nyerstermények felhasználásáról és arról, hogy a hadseregben a magyar ipa a kvóta arányában érvényesüljön.

Márkus László személyes kérdésben jelenti, hogy ő nem akarja kitolni az általános titkos választói jog reformját, de minél többet akadékoskodik az ellenzék, annál kevésbé küzeledünk az időhöz.

Pozsgay Miklós végül a Bogyiszló községi adóvégrehajtások felfüggesztése érdekében interpellál.

Kiadták a pénzügyminiszternek. Az ülés két órákor ért véget.

A debreczen-nyirbátori vasút.

A megnyitási ünnepségek.

Ma délelőtt nyitották meg nagy ünnepségek között a helyi érdekű vasutak, az építetők, a kormány és Debrecen város, valamint az érdekelt területek hatósági képviselőinek jelenlétében a debreczen-nyirbátori helyi érdekű vasutat, amelynek műtanrendőri bejárását is most tartották meg.

A vasút megnyitása általános örömet keltett az érdekelt vármegyék és községek lakosságánál, mert a debreczen-nyirbátori vasút, amelynek létesítését annyi harc és küzdelem előzte meg, nagy jelentőséggel bír úgy Hajdu, mint Szabolcs vármegye, valamint Debrecen város s a vasút által érintett községek közigazgatási életében.

A hivatalos aktus még tegnap befejezést nyert, amennyiben a hivatalos személyiségek még tegnap bejárták a vonalat és fölvetették a hivatalos eljárásról a jegyzőkönyvet.

A mai ünnepies megnyitás reggel kilenc órákor vette kezdetét. A bizottság tagjai

Nyiregyházára, onnan Nyirbátorba mentek, ahonnan indították is meg az első vonatot.

A megnyitáson résztvettek a kereskedelmi kormány képviselőiben Hieronymi Pál vasuti és hajózási felügyelő, a helyi vasutak képviselőiben Majerszky Mihály igazgató és Dobieczy Sándor orsz. képviselő. A hajdusámson, illetőleg nyirbátori vasút részvénytársaság nevében Szirmay Rikárd és Erdély Vincz főmérnök, Szabolcs vármegye képviselőiben Sipos Béla főjegyző és Töpfel Kálmán műszaki tanácsos, Hajdúmegye képviselőiben Orosz Sándor főjegyző, Debrecen város képviselőiben pedig Dóczy Emil dr. t. alügyész, Jeney Szabó Miklós helyettes főkapitány és Fejér Ferenc dr. tb. főügyész jelentek meg.

A vasutat építő vállalkozó cég részéről Mandel Ignác, Révész Samu és Cinner Imre voltak jelen.

A megnyitó vonatot minden állomáson nagy ünnepségekkel fogadták. Több helyen fehér ruhás leánykák várták a földszített pályaudvaron a vonatot s a megnyitó küldöttséget, különösebb ünnepségekkel történt a fogadtatás Bogáton, Nyirmihálydon és Nyiradonyban, ahonnan sokan jöttek Debrecenbe.

Az új vonat holnap reggel már megkezdí a rendes forgalmat.

A helyi vasut igazgatósága a Bikaszálló éttermében délután két órákor banketet rendezett, amelyen igen sokan résztvettek. Felköszöntöt mondtak Szirmay Rikárd, Dobieczy Sándor és még igen sokan.

Szökés a büntanyáról.

Egy szoboszlói leány kálváriája.

Ugyszólván az egész alföldet beutadják annak a hálónak a száalai, amelyet Szabó János szolnoki mulatótulajdonos vetett ki fiatal leányokra. Ez a Szabó János abban különbözik a társaitól, hogy nem tart fönn összeköttetést leánykereskedőkkel, hanem ő maga közvetlenül importálja a leányokat, mert nem szereti, ha áruít panasz éri. Elmegy az állomásokra s ott fogdassa össze a könnyűvérű nőket, amint azt a most történt eset is bizonyítja.

Ennek egy szoboszlói leány esett áldozatául.

Bodán Zsófia hajduszoboszlói huszonkét éves leány e hó elején elutazott Jászládányba, ahol valali dolga akadt. Éppen vissza igyekezett már a községből s az állomáson várta a vonatot, amelyen tovább akart utazni. Amint ott sétált, egy ember szegődött melléje és beszélgetésbe merültek. A leány mellé szegődött idegen Szabó János vendéglősnek mutatta be magát. Előadta, hogy milyen régen keres ő egy ilyen takaros, helyes, szép és kedves leányt, mint éppen ő s nem tud kapni olyant, pedig hét vármegyét bejárt. Milyen szerencsés lenne, ha ő elmenne hozzá, mennyira felvirágozna az üzlete, csaknem megkétszereződne a jövedelme. És ezen nem vesztene ám a kisasszony sem, mondja Szabó. Mert megértéssel önnök is jutna, nekem meg maradna. Jól jövedelmező vendéglőm van, de nincs ügyes pincérleányom és így a bevételem nem tudom fokozni. Jöjjön el hozzám pincérleánynak, — mindene meglesz. Nyilgód hely van nálam, csak a vendégek kedvét kell keresni és azt ki-

elégíteni. Akkor meg leszünk elégedve mindketten.

Bodán Zsófia aki oly ritkán hallott szép szót idegentől, beugrott Szabónak. Megalkudtak s a szegényleány, aki egész életében az egyik idegentől a másikhoz megy, nem igen szokott jó szóhoz, hát hajlott a Szabó kérésére.

Megérkeztek Szolnokra, ahol Szabó elvezette a lakására. Csak este, mikor a többi lányokkal találkozott, tudta meg, hogy hova került. Nagy lármát csapott, de ezzel nem segített semmit a helyzetén. Sőt! A vigyorgó képi, festett arcú nők bosszantották és nevettek krajta. A leány menekülni nem tudott, sőt arra kényszerítette Szabó, hogy elégítse ki a szerelemért hozzá forduló férfiakat.

A leánynak napról-napra fogyott egészsége. Boda Zsófia leste az alkalmat, hogy megszökjön Szabó János örömházából s nagy sokára ütött is a szabadság órája. A napokban megszököt a leány a mulatóból s egyenesen a rendőrségre futott, ahol följelentést tett Szabó János ellen, a rendőrség már megindította a nyomozást a mulató tulajdonosa ellen.

A nagyerdei portenger.

Zugolódik a közönség.

Azoknak a panaszoknak, amelyeket napok óta hangoztattunk a rettenetes hőség, por az ezek okozta szenvedések s amaz indolencia felett, amellyel a tanács semmit sem tesz a bajok csökkentésére, ma visszhangja támadt a közönség körében is, ahonnan a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztőség!

Hálás köszönettel olvastam én is és sok más társam azokat a cikkeket, amelyeket lapjában közölt azokról a tarthatatlan állapotokról, amelyek most Debrecenben uralkodnak. Azt hittük, hogy városunk hatóságai tenni fognak valamit a por és szemet ellen, de úgy látszik, minden panasz hiábavaló. Nem is újabb, hiábavaló panaszt akarok most leírni, csak rá akarok mutatni azokra az állapotokra, amelyek Debrecen egyedüli üdülőhelyén háborítják föl az embereket.

Mindenki, aki csak teheti, menekül ebből a porfészekből ki a Nagyerdőre, a fák, a zöld közé, mert abban reménykedik, hogy ott friss, tiszta levegőt szivhat. Eltekintve attól, hogy már a Simonyi-uton és Péterfia-utcán kin a kijutás a nagy por miatt, a Nagyerdőn egyáltalán nem található fel a reménylett üdülést.

A nagyerdei parkkal és a Nagyerdővel éppen olyan keveset törődnek, mint a város utcáival. Az utak tele porral, a levegő vastag a portól s a locsolásnak nyoma sincsen. Különösen érezzük ezt tegnap és ma, amikor a honvédeknek játszott a Nagyerdőben s amikor a közönség a szokottnál is nagyobb számban ment ki a Nagyerdőre. Nem tulzok, ha azt mondom, hogy bokáig érő porban s valóságos porfelhőben sétált a közönség, amely üdülni és élvezni ment ki a Nagyerdőre. Az utak rosszak, a sétányok botrányos állapotban vannak. És úgy látszik, nem tartják elégségesnek a Nagyerdőn levő port, még az utolsó napokban olyan intézkedéseket láttunk, amelyek csak arra látszanak jónak, hogy növeljék a portengert. A villamos vasút végállomásánál levő pavilon előtt levő teret megtöltötték jó magasan futó homokkal. Amikor a közönség leszáll a villamosról, első élvezete, hogy derékig süpped ebbe a homokos gondoskodásba. Azután csak egy kis szél kell s

Flor ajour Harisnya Csipke Áruház

parja 40 kr.

a budapesti
fiók üzletében, Sas-u. 4. sz. Kölcshöz szegélyz-palota.

Kizárólag alkalmi vételek.
Naponta érkeznek újdonságok.
:: Pontos, szolid kiszolgálás. ::

a futóhomok benn lesz a park sétatán és a váróhelyen. Ugyanilyen szép, sárga futóhomok van újabban a fürdőház melletti sétatáron, ahol igen szép homokbuc-kákat fog rakni a szél ezekből a homok-sivatagokból a közönség nagy öröme-re.

Ilyen üdülőhely a Nagyerdő s így segl-tenek a mi bajainkon.

Fogadjá szerkesztő ur igaz tiszteletem kifejezését.

Egy nagyerdei üdülő.

A levélhez csak a következő meg-jegyzést fűzzük:

A városi tanács előtt fekszik egy terv és költségvetés arról, miként lehetne a Nagyerdei park rendes öntözéséről gondoskodni. A terv szerint csatornákat kellett volna lefektetni, amelyeken át a nagyerdei kut vizével bőségesen lehetett volna öntözni a parkot. A nagyerdei fürdő vize pedig annyira elegendő erre a célra, hogy a leg-bőségebb öntözést sem érezné meg a kut vize. Akkor azonban félretették ezt a ter-vet, mert úgy is ott lesz az erdőn a vízto-rony és lesz vízvezeték. Pedig betgazolják, hogy a tervezett csővezetékeket a vízve-zetékhez is föllehet használni úgy, hogy a város kétszeres kiadás nem terhelte volna.

Igy van azután most, hogy a közönség-nek egyetlen pormentes, friss levegőjű hely nem áll rendelkezésére, ahol néhány óráig üdülést találhatna. A jogos felháborodását pedig megnyugtathatja és lecsendesítheti a közönség azzal, hogy majd lesz két év mul-va vízvezeték, locsolás s majd kedves, szép kellemes üdülőhely lesz akkor a nagyerdő, ha addig el nem temeti a por az egész Nagy-erdőt, a várost, a közönséget.

Vidám obstrukció.

— A parlamenttől — a Jardinig. —

(Fővárosi levél.)

Sohase volt még olyan obstrukció a ma-gyar képviselőházban, mint ezidőszent.

Abban az obstrukcióban, amelyet Tisza Kálmán csinált 1872-ben, a legélesebb viták voltak a parlamentben. Az 1889-iki véderő vi-tában viharos volt minden ülés s mozgalmas, tüntetéses világ a főváros utcáin. A Bánffy-kormány ellen intézett obstrukció idejében az indulatok és szenvedelmek hevétől izzott a politikai levegő. Széll Kálmán kormányzását pedig olyan obstrukció akasztotta meg, ame-lyet országos mozgalom kísért és titkos palota forradalom támogatott. A koalíciós kormányt is voltaképpen az obstrukció ölte meg, amely még az egyszerű indemmitás megszavazását is megtagadta. De ebben az obstrukcióban is olyan éles volt a felzaklatott ellentét, hogy a pártok (testvérpártok!) halálos ellenség gya-nánt álltak egymással szemben s egymás ve-zérét nyíltan gyalázták s a Ház ülésén is dü-hösen lehurrogták.

Ilyenek voltak az obstrukciók hajdan és nemrég. Most ellenben csöndesek, egykedvűek unalmasak, sőt derűsek. Az obstruáló ellenzék nem haragszik s csak nagynéha visz indulatot a harcba. A kormány és a többség sem enged elrontani a jó kedvét. Az sem mérges, inkább türelmes s különböző szórakozást keres, — hogy könnyebben bírja az unalmat.

Mulatságot rendeznek a szembenálló fe-lek. Mulatnak az obstruálók és mulatnak a többség tagjai egyaránt.

Az egyesült ellenzék nagyszerű lakomát rendezett Apponyi tiszteletére a Margitszige-ten s azóta is nap-nap után vidám estéket ren-deznek a vitarendezők. De a munkapárt mulat ságai is híresek.

Nemrég rákvacsora volt Budán; Szinyey Merse Félix szállította a szepesi rákot: vagy óaromszáz darabot. Nem győzik mesélni, — hogy ez milyen sikerült mulatság volt s hogy különösen Khuen-Héderváry gróf miniszterel-nök milyen kedvesen és mennyi szeretetre-méltósággal vesz részt a többség szórakozá-

sain. Szemmeláthatóan roppant megnőtt a miniszterelnök népszerűsége pártjában.

A rákvacsora után a társaság egy része, vagy harmincan (a miniszterelnök nélkül) ki-rándultak a Jardin nevű kerthelyiségbe s ott a munkapárt egyik tagja, Dungyverszky (a bácskai nábob) mindjárt negyven üveg pezsgőt rendelt, majd huszonötével rendelte a pezsgőt. Szóval: parázs mulatságot csaptak s olyan fokra hágott a jókedvük, hogy Dungyer-szky reggel hat órákor (amikor már rendőri tilalom állja útját a további cigányozásnak és cécónak) meg akarta venni az egész kertet villástul, mindenestül, csak hogy a saját tu-lajdonában tovább lehessen mulatni.

Ez persze csak tréfa volt, mert hat órá-kor „véget vetettek a zenének és hazamentek a legények”. De szerdán este ismét rendeztek egy különleges vidám mulatságot. Béreltek egy hajót a Dunán s kirándulást tettek és va-csoráztak egyben. Banda Marci fülbemászó muzsikája mellett.

Olyan nagy volt a társaság, hogy két részre kellett osztani a bandát, de a nótázás az egyik részről áthallatszott a másik részre, a hajó egyik feléről a másikra. Az ellentétes nóták olykor obstruáltak egymásnak.

A társaságnak abban a részében, ahol a miniszterelnök volt, mondják, Szinyey Félix és Márkus László danoltak szebbnél-szebb nó-tákat s a miniszterelnök gyönyörködve hall-gatta, fütyörészve vagy dudolgatva a ma-gyar dalt; s őszinte öröm tükröződött mosoly-gó arcán.

Éjjeli tájban visszatérve a kirándulásból a Duna vonalán, a korszó előtt kórusban énekel-ték a munkapárti kortesnótát, az ugynevezett mungót, nem csekély érdeklődést és feltűnést keltve a kései sétálók között:

*Magasan leng a munkapárt zászlaja,
Héderváry neve van rá fölírva.
Ez a zászló nem hiteget, nem ámit,
Éljen, éljen Héderváry sokáig.*

Ime, így vigad a munkapárt. Még azt sem lehet mondani, hogy a hagyomány szer-int sirva vigad. Legközelebb vasárnap a Ba-latonra terveznek kirándulást, hasonló jókkal kapcsolatban.

Szóval nyilvánvaló, hogy most olyan ob-strukciós világ van, amelynek jellemző voná-sa az, hogy — mulat.

Száraz esztendőkből.

*

Ha Magyarország bármely táján az évi csapadék nem üti meg a 400 mm.-t, az már nagyon száraz esztendőnek minősítendő, a mely nem jár súlyos következmények nél-kül. Ezek a bajok kivált akkor öltönek ijesztő méreteket és valósággal elemi csapásként sujtják a közvagyon, ha a szárazság már kora tavasszal kezdődik és a vetés tulajdon-donképpen tenyészési időszakban vízhiány miatt elsatnyul, úgy hogy a nyári hőség a vetés szomorú sorsát csak megpecsételi.

1863.

Ilyen volt az 1863-iki esztendő, amely-hez igen szomorú emlékek fűződnek. Az egész Nagy Alföldön sem gabona, sem ta-karmány nem volt és nagy inség uralkodott. Újságcikkekből vesszük a következő adato-kat, melyek az akkori állapotokra jellemzők. A kiküldött királyi biztos feljegyzései szer-int „Szabolcsmegye alsó részén se termés, se fü, se kaszáló; a Hajduságban a buza egy arasznyi, benne itt-ott egy szorult szem, Bi-harmegye déli részében 42 község inségben. A Nagykunságban, Karcag, Kunhegyes, Ma-daras, Kisujszállás, Turkeve, Kunszentmár-ton 2.700.000 holdnyi határa sivatag; a ha-tárban a marhaállomány megcsökkent 24.000 szarvasmarhával, 8000 lóval, 197.000 juhmal és 13.000 sertéssel; ez vagy éhen vészett, vagy a nyáron potom áron elpredáltatott . . . Arad, Temes, Bács, Torontál legnagyobb részében szintén inség, úgy hogy az akkori

királyi biztos 880.000 mérőnyi vetőmagot javasolt a szegénység részére kiosztani.

A „Pesti Hírnök”-ben olvassuk Csanád-megyéből: Az emberek füvet, a sertések hust esznek, azok is, ezek is só nélkül; ami meg-ehető zöldet talál a szegény nép, összeszedi és ételnek megfőzi, az elhullott lovak hul-láin pedig a sertések lakmároznak és hiz-nak. A zöldség ritka és méregdrága . . . Egy dinnye és egy ló egyáru, ez is, amaz is 25 garas. Akármerre megy az ember, az uton döglött lovakat talál. Kun László idejét ér-tük el, már sokan taligára szorultak s azt ma-guk tolják . . . A legavasabb régi szalmának, sőt dudvának, a mire azelőtt még csak rá sem néztek, tizszerte nagyobb ára van, mint volt hajdan a legjobb szénának. Fűteni va-lónak a nép a rétekről — miután azt a csorda tövig lelegelte — a nád és gyékény gyöke-reit, a mezőkről a kutyatejet vagdalja ki. Barmát akác-, szőlő- és nyárfalevével ten-gődötteti. Maguk a gazdák is kalászszedők let-tek, a termést talicskán és lepedőben hord-ták haza.

1865.

Két évvel később, 1865-ben megismét-lődött a szárazság. És bár meteorologiai te-kintetben ezen év is nagyon nevezetes, a szárazság gazdasági következményei még sem voltak annyira érezhetőek, mint 1863-ban. Aminek oka, hogy az eső márciusban és júniusban mégis a legtöbb helyen elég tekintélyes volt. A bécsi meteorologiai év-könyvben ebben az esztendőben már Sze-ged is szerepel, ahol az évi esőmennyiség mindössze 324 mm.; az április és május ret-tentően száraz, azonban a június némileg enyhítette a pusztító hatást.

A hatvanas években dúló szárazság a nagyközönséget, a tudományos köröket is nagyban foglalkoztatták és sokan egész ko-molyan a Tiszaszabályozásban, illetőleg az árterek és mocsarak kiszáritásában keresték az aszály okát. Holott a Tiszaszabályozás előtt is voltak aszályos esztendők és sajnos azóta is volt bennök részünk.

Az Alföldön az 1888. és 1894. esztendő bizonyult nagyon száraznak, pl. Szeged eső-mennyisége 1888-ban 387 mm. és 1894-ben 369 mm., Kalocsáé 1894-ben 362 mm., Erdélyben meg az 1873. esztendő tünt ki aszá-lyosságával; Kolozsvártt esett az egész év-ben 364 mm., Nagyszébenben 457 mm.

Az 1904. évi szárazság arról nevezetes, hogy nemcsak az ország közepén érezette magát, hanem kiterjedt a hegyvidékre is. Ugy látszik az Alföld északi peremén volt a legnagyobb aszály, mert Nyiregyházán csak 358, Ungvárott csak 462 mm. volt az évi esőmennyiség, ami e tájakon példátlan eset.

A szárazság márciusban kezdődött és júliusban elérte tetőpontját; szerencsére jú-niusban kétszer is esőre fordult az idő, ami a gabonatermést részben megmentette, de takarmányban nagy volt a hiány. A tartós szárazság és melegség következtében a mezőkön kiszült minden, a fák korán elsar-gultak és a megkopaszodott tájak már júliu-sban olyan képet öltöttek, mint rendszeren ok-tóberben. Leperzselt vetések, elszáradó le-gelők a pusztulás szomorú látványát adták. A folyók magapadtak, a Dunán a sekély víz miatt a hajók sok helyen meg sem közelíthet-ték a partot.

Hozzájárult ehhez, hogy a levegő rop-pant száraz volt. Júliusban a légbeli száraz-ság hihetetlen értékeket mutatott; az Alföl-dön a július havi közepe 50%-on alul ma-radt és a Felvidéken 60%-on alul. Hódmező-vásárhelyen a havi közép 37%, a kétórai terminusközép 24%, egyes leolvasások pe-dig 13—16%-os nedvességet adtak. Még a Felvidéken, Erdélyben is, 12—20%-os ned-veességet olvastak le és pedig erdős tájakon. A légbeli szárazság a növényzet nedvét mód fölött kiszította, a föld kérge itt-ott arasz-nyi szélességre megrepedt, a mohlepte erdei talaj is elvesztette nedvességét és oly köny-nyen lángra lobbant, mint a száraz szalma. Tűzvészések napirenden voltak.

Építész urak figyelmébe!

Élesdi oltott mész köbméter számba, friss Portland és Román cement hűsinyben és nagyban Klár Andor cégnél rendelhető meg. Raktár Margittfürdő-telepen. Telefon 445. sz.

Tüzek a vármegyében.

Elpusztult termések. — Felrobbant egy szeszgyár.

A takarási, különösen a cséplési munkák megkezdésével egymásután érkeznek a hírek, hogy itt is, ott is meggyult a termés és több ezer kereszt buza elégett. Legtöbb esetben gondatlanság volt a tűz keletkezésének oka, az eldobott gyufa, a pipa vagy cigaretta parazsától könnyen kap tüzet a rendkívül száraz szalma és sokszor csak véletlen szerencsének köszönhető, hogy nagyobb katasztrófa nem következik be egy ilyen nyári tűz nyomán.

Tegnap és ma is Hajdúvármegye több helyéről jelentettek nagyobb tüzet.

Hajduszoboszlóról táviratozzák: Biró Antal béres a mezőn tüzet rakott, hogy szalonnát pirítsa. A tüztől a kiszáradt mező meggyuladt s nemsokára átharapózott a szántóföldre, ahol pár perc alatt lángokban állott a learatott termés. A kár igen nagy, mert a tüzet csak nehezen tudták eloltani.

Hajduböszörményből jelenti: A böszörmény kisleleméri határban cséplés végett összehordott asztagok tegnap délután három órakor kigyuladtak és ma délig teljesen elpusztultak. Mintegy kétezer kereszt buza égett el, ami körülbelül ezer métermásza buzát adott volna. A kárt huszezer koronára becsülik. Biztosítva nem volt. A rendőrség kiszállt a tüzvizsgálat megejtése végett. A tüzet állítólag egy cigarettázó munkás okozta.

Hajdunánásról jelenti: Berencsy Gyula hajdunánási földbirtokos tanyáján háromszáz kereszt buza kigyuladt és leégett. Azt hiszik, hogy a tűz valamely munkás pipájától keletkezett. Oltás közben Dobány László munkás súlyos égési sebeket szenvedett.

Tiszapolgárról táviratozzák: Tegnap előtt délből a község határában Tanyi Mihály tanyáján edig ismeretlen okból tűz támadt, mely elhamvasztott egy kazal buzát, árpát, továbbá cséplőgépeket. A kár igen nagy. Szerdán ismét tűz volt Polgáron, amikor Makó András tanyáján egy szin égett le.

Más vármegyéből is borzalmas tüzesetek hírére jelenti: A szatmármegyei Kölcse községben e hónapokban két alkalommal volt tüz, ugymint 14-én és 25-én. Az első alkalommal 53 épület égett el, a második alkalommal pedig 94 épület minden bennlévő ingósággal együtt. A kár óriási s a lakosság kenyér nélkül van és egy szál ruhában, amely mezei munkája közben éppen rajta volt. A katasztrófa óta annyira fél mindenki a tüztől, hogy kiköltözött a házból és a lakosság most a szabad ég alatt tölti az éjszakát.

Oriási tűzveszedelem volt tegnap a szabolcsmegyei Kisvárdai községben. — Reggel háromnegyed kilenc órakor ugyanis kigyuladt a vasúti állomás mellett egy istálló. Ennek lángjától meggyuladtak a szomszédos Reismann Herman-féle kistanyai hatalmas szeszgyár is. Előbb a cselédlakások égtek le teljesen, amelyeknek oltására a

rettenetes hőségben és a nagy vízhiány miatt gondolni sem lehetett. A cselédlakásokról a lángok átkaptak a szeszgyár raktárának épületére, ahol nagymennyiségű termény, kukorica, rozs, gyapju és igen sok olajpogácsa volt. Miután a lángok ezeket is elhamvasztották, kigyuladt a szeszraktár is, ahol igen sok szeszszel télt tartály volt. A gyárt a község és a Nyíregyházáról átsietett tüzoltók ezt az épületet óvták a legjobban, de igekezettük hiábavaló volt, csakhamar nekik is menekülniök kellett. Alig hagyták el a raktárakat, három tartály felrobbant. A robbanás hatása rettenetes volt. A tűz még ma is tart és attól félnek, hogy a vasúti állomás is kigyulad. A tűz keletkezésének oka ismeretlen, a kár óriási.

BALLADA

az elutazott s visszatért feleségről

Nyári szerelmi regény.

Nyári, sőt kánikulai történet tartja már napok óta izgatottságban Nagyszalonta társadalmát. Szerelmi regényről van szó, amely egy levél alakjában majdnem feldulta egy család boldogságát, de — szerencsére — a férjnek az állítólagos házibárát ellen kiadott nyilatkozatával véget ért. Az eset a következő:

Goldberger Zsigmond nagyszalontai kávéház-tulajdonos felesége még július első napjaiban Bártfa fürdőre utazott. Önagysága a fürdőn üdült, a férj Nagyszalontán ügyelt a „kapucinérekre”, miközben hü epedéssel gondolt feleségére. Így tartott ez az epedés három hétig, mikor egy szép napon a posta ajánlott levelet kézbesített Goldberger Zsigmondnak, amely a neje nevére volt címezve. A férfi gyanútlanul felbontotta a levelet, de alig olvasta el az első sorokat, mikor már forogni kezdett vele a világ és nem akart himni a szemének. A levélben ugyanis Szilágyi János nagyszalontai kereskedő heves szerelmi vallomást tett a feleségének, leplezetlenül vallotta be neki szerelmét és iránta való rajongását és bejelentette, hogy nélküle nem tud élni.

Goldberger Zsigmond a bájos levelet elolvasta egyszer, elolvasta kétszer, izzadt homlokát megtörülte, ivott egy pohár vizet és a legközelebbi vonattal, zsebében revolverrel elutazott Bártfára, hogy a feleségével tisztázza az ügyet.

Mialatt a férj távol volt, Nagyszalontán másról sem beszéltek, mint az előre látható szerelmi drámáról. Azután a boltokban, a kasszinókban mindig csak arról tárgyaltak, hogy milyen elégtételt vesz magának a férj, boszszút áll-e a csábítón vagy nem? Sokan már biztosra vették a szerelmi dráma véres epilógusát, mikor a délutáni vonattal megérkezett Nagyszalontára Goldberger Zsigmond és felesége. Kart-karba öltve szálltak le a vonatról, boldog és megelégedett mosolylyal vezette végig Goldberger Zsigmond a feleségét a szalontai korzón és a legnagyobb boldogság hangján társalogtak egymással.

Nagyszalontán pedig érthetetlen arccal fogadták a boldog házaspárt. Gondoltak válogatni, füstölögő pisztolyra, mindenre, csak éppen erre a helyes egyetértésre és boldogságra nem. Végre tegnap megjelent a férfi nyilatkozata, amely azután teljes világosságot derít a dologra. A hírlapi nyilatkozatban Goldberger Zsigmond kijelenti: hogy az ő felesége a világ legtisztességesebb asszonya. A szerelmes levél tényleg megíródott és a benne foglalt vallomás is igaz. De ebből az egész ügyet megítélni csak egyoldalul lehet. Mert igaz, hogy Szilágyi János szerelmes az ő feleségébe, de

mindig al egridegebb visszautasításban volt része. Szilágyi János ur betolakodott az ő családi fészékbe és nemtelen eszközökkel akarta feldulni az ő boldogságukat. Abban a szerelmes levélben szó volt ugyan ömlengésről, forró szerelmi vágyról és arról is, hogy Szilágyi János a felesége után Bártfára fog utazni, de ő is és felesége undorral fordulnak el tőle az embertől és felhívják mindenkit, hogy óvakodjék Szilágyi Jánostól. Egyben pedig becsületsértés miatt megteszik ellene a feljelentést.

Eddig van a nyilatkozat. És ezzel az ügy a lovagiaság szabályai szerint egyelőre befejezést nyert.

Percel és Justh afférja.

A durva kiszólásért nincs elégtétel.

A képviselőház tegnapi ülésén a temperamentum tultengésben szenvedő obstrukciós vezératyáisten, Justh Gyula ismét bizonyítványt állított ki magáról, hogy a temperamentuma — nevezik annak — mellett semmiféle más kvalitással nem bír arra, hogy politikai szerepet töltsön be. A durva, meggondolatlan és igazságtalan kiszólás, a mellyel sérteni akarta és sértette is Perczel Dezsőt, amikor azt mondta, hogy Perczellel nem beszél, mert kegydíjas, bizonyítja azt, ha nem eléggé bebizonyították volna már eddigi tettei és szavai.

Miben is áll ez az ügy? Perczel tizenkilenc évig szolgált, mint tisztviselő Tolnámegyét. Mikor képviselő s később miniszter lett, a 19. éven keresztül befizetett nyugdíjárulékot nem kérte ki, 1905-ben azonban törvényes jogával élve, folyamodott királyi engedélyért aziránt, hogy a 19. évi megyei szolgálatot nyugdíjánál beszámíthassa. Az engedélyt erre meg is kapta, mint ahogy a közszolgálat ilyen megszakításánál mások is megkaphatják. Azonban ez királyi kegyelmi tényleg alapszik s e miatt a koalíciós többségből szervezett összeférhetlenségi bizottság 1905. elején kimondotta Perczellel szemben mint „kegydíjasra” az összeférhetlenségét.

És Justh ur, a kitűnő házszabályismerő, aki egyedül tudja a technika ellenszerét, de nem árulja el, úgy véli, hogy az akkori országgyűlés ítélete minden időkre szól s egy törvényt meg lehet ugyan változtatni, de egy politikai bosszúüvet az idők végtelenségéig respektálni kell.

Perczel Dezső ma délelőtt Solymossy Ödön báró és Vojnic Sándor utján elégtételt kért Justh Gyulától.

Justh Gyula Lovász Márton és Mádikovács Jánost nevezte meg segédeikül. — A négy megbízott a képviselőház jegyzői szobájában ült össze. Justh Gyula segédei az elégtételadást megtagadták azzal, hogy az elégtételadásnak helyét nem látják.

A tárgyalásról a következő jegyzőkönyvet vették föl:

Jegyzőkönyv.

Felvételt Budapest, 1911. július hó 29-én.

Báró Solymossy Ödön és Vojnic Sándor, mint Perczel Dezső ur megbízottai elégtételt kérnek Justh Gyula urtól az

Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár **Hitelt nyújt**
minden elfogadható formában
Részvénytársaság
Piacz-utcza 41. sz. **Betétet 5%-kal kamatoztat.**

a futóhomok benn lesz a park sétányain és a váróhelyen. Ugyanilyen szép, sárga futóhomok van újabban a fürdőház melletti sétányon, ahol igen szép homokbucákat fog rakni a szél ezekből a homok-sivatagokból a közönség nagy örömeire.

Ilyen üdülőlhely a Nagyerdő s így segítenek a mi bajainkon.

Fogadják szerkesztő ur igaz tiszteletem kifejezését.

Egy nagyerdei üdülő.

A levélhez csak a következő megjegyzést fűzzük:

A városi tanács előtt fekszik egy terv és költségvetés arról, miként lehetne a Nagyerdei park rendes öntözéséről gondoskodni. A terv szerint csatornákat kellett volna lefektetni, amelyeken át a nagyerdei kut vizével bőségesen lehetett volna öntözni a parkot. A nagyerdei fürdő vize pedig annyira elegendő erre a célra, hogy a legbőségesebb öntözést sem érezné meg a kut vize. Akkor azonban félretették ezt a tervet, mert úgy is ott lesz az erdőn a víztorony és lesz vízvezeték. Pedig beigazolták, hogy a tervezett csövezetéseket a vízvezetékhez is föl lehet használni úgy, hogy a város kétszeres kiadás nem terhelte volna.

Igy van azután most, hogy a közönségnek egyetlen pormentes, friss levegőjű hely nem áll rendelkezésére, ahol néhány óráig üdülést találhatna. A jogos felháborodását pedig megnyugtathatja és lecsendesítheti a közönség azzal, hogy majd lesz két év múlva vízvezeték, locsolás s majd kedves, szép kellemes üdülőlhely lesz akkor a nagyerdő, ha addig el nem temeti a por az egész Nagyerdőt, a várost, a közönséget.

Vidám obstrukció.

— A parlamenttől — a Jardinig. —

(Fővárosi levél.)

Sohase volt még olyan obstrukció a magyar képviselőházban, mint ezidőszertint.

Abban az obstrukcióban, amelyet Tisza Kálmán csinált 1872-ben, a legélesebb viták voltak a parlamentben. Az 1889-iki véderő vitában viharos volt minden ülés s mozgalmasság, fiúntetéses világ a főváros utcáin. A Bánffy-kormány ellen intézett obstrukció idejében az indulatok és szenvedelmek hevéből izzott a politikai levegő. Széll Kálmán kormányzását pedig olyan obstrukció akasztotta meg, amelyet országos mozgalom kísért és titkos palota forradalom támogatott. A koalíciós kormányt is voltaképpen az obstrukció ölte meg, amely még az egyszerű indeminálás megszavazását is megtagadta. De ebben az obstrukcióban is olyan éles volt a felzaklatott ellentét, hogy a pártok (testvérpártok!) halálos ellenség gyanánt álltak egymással szemben s egymás vezérért nyíltan gyalázták s a Ház ülésén is dühösen lehurrogták.

Ilyenek voltak az obstrukciók hajdan és nemrég. Most ellenben csöndesek, egykedvűek unalmasak, sőt derűsek. Az obstrukció ellenzők nem haragszik s csak nagynéha visz indulatot a harcba. A kormány és a többség sem enged elrontani a jó kedvét. Az sem mérges, inkább türelmes s különböző szórakozást keres, — hogy könnyebben bírja az unalmat.

Mulatságot rendeznek a szembenálló felek. Mulatnak az obstrukciók és mulatnak a többség tagjai egyaránt.

Az egyesült ellenzők nagyszerű lakomát rendezett Apponyi tiszteletére a Margitszigeten s azóta is nap-nap után vidám estéket rendeznek a vitarendezőök. De a munkapárt mulatásai is híresek.

Nemrég rákvacsora volt Budán; Szinyey Merse Félix szállította a sepesi rákot; vagy oáromszáz darabot. Nem győzik mesélni, — hogy ez milyen sikerült mulatság volt s hogy különösen Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök milyen kedvesen és mennyi szeretetreméltósággal vesz részt a többség szórakozá-

sain. Szemmeláthatóan roppant megnőtt a miniszterelnök népszerűsége pártjában.

A rákvacsora után a társaság egy része, vagy harmincan (a miniszterelnök nélkül) kirándultak a Jardin nevű kerthelyiségbe s ott a munkapárt egyik tagja, Dúngyverszky (a bácskai nábob) mindjárt negyven üveg pezsgőt rendelt, majd huszonötével rendelte a pezsgőt. Szóval: parázs mulatságot csaptak s olyan fokra hágott a jókedvük, hogy Dúngyverszky reggel hat órákor (amikor már rendőri tilalom állja útját a további cigányozásnak és céccónak) meg akarta venni az egész kertet villásfűl, mindenestül, csak hogy a saját tulajdonában tovább lehessen mulatni.

Ez persze csak tréfa volt, mert hat órákor „véget vetettek a zenének és hazamentek a legények“. De szerdán este ismét rendeztek egy különleges vidám mulatságot. Béreltek egy hajót a Dunán s kirándulást tettek és vascsoráztak egyben. Banda Marci fülbemászó muzsikája mellett.

Olyan nagy volt a társaság, hogy két részre kellett osztani a bandát, de a nótázás az egyik részről áthallatszott a másik részre, a hajó egyik feléről a másikra. Az ellentétes nóták olykor obstrukáltak egymásnak.

A társaságnak abban a részében, ahol a miniszterelnök volt, mondják, Szinyey Félix és Márkus László danoltak szobnél-szebb nótákat s a miniszterelnök gyönyörködve hallgatta, fütyörészve vagy dudolgatva a magyar dalt; s őszinte öröm tükröződött mosolygó arcán.

Éjfél tájban visszatérve a kirándulásból a Duna vonalán, a korzó előtt kórusban énekeltek a munkapárti kortesnótát, az ugynevezett mungót, nem csekély érdeklődést és feltűnést keltve a kései sétálók között:

*Magasan leng a munkapárt zászlaja,
Héderváry neve van rá fölírva.
Ez a zászló nem hiteget, nem ámit,
Éljen, éljen Héderváry sokáig.*

Ime, így vigad a munkapárt. Még azt sem lehet mondani, hogy a hagyomány szerint sirva vigad. Legközelebb vasárnap a Balatonra terveznek kirándulást, hasonló jókkel kapcsolatban.

Szóval nyilvánvaló, hogy most olyan obstrukciós világ van, amelynek jellemző vonása az, hogy — mulat.

Száraz esztendőkből.

*

Ha Magyarország bármely táján az évi csapadék nem üti meg a 400 mm.-t, az már nagyon száraz esztendőnek minősítendő, amely nem jár súlyos következmények nélkül. Ezek a bajok kivált akkor öltenek ijesztő méreteket és valósággal elemi csapásként sujtják a közvagyonot, ha a szárazság már kora tavasszal kezdődik és a vetés tulajdonképpen tenyészési időszakban vízhiány miatt elsatnyul, úgy hogy a nyári hőség a vetés szomorú sorsát csak megpecsételi.

1863.

Ilyen volt az 1863-iki esztendő, amelyhez igen szomorú emlékek fűződnek. Az egész Nagy Alföldön sem gabona, sem takarmány nem volt és nagy inség uralkodott. Újságcikkekből vesszük a következő adatokat, melyek az akkori állapotokra jellemzők. A kiküldött királyi biztos feljegyzései szerint „Szabolcsmegye alsó részén se termés, se fű, se kaszáló; a Hajduságban a buza egy arasznyi, benne itt-ott egy szorult szem, Bihar megye déli részében 42 község inségben. A Nagykunságban, Karcag, Kunhegyes, Madaras, Kisujszállás, Turkeve, Kunszentmárton 2.700.000 holdnyi határa sivatag; a határban a marhaállomány megcsökkent 24.000 szarvasmarhával, 8000 lóval, 197.000 juhval és 13.000 sertéssel; ez vagy éhen veszett, vagy a nyáron poton áron elpredáltatott... Arad, Temes, Bács, Torontál legnagyobb részében szintén inség, úgy hogy az akkori

királyi biztos 880.000 mérőnyi vetőmagot javasolt a szegénység részére kiosztani.

A „Pesti Hírnök“-ben olvassuk Csanád-megyéből: Az emberek füvet, a sertések hust esznek, azok is, ezek is só nélkül; ami meg-ehető zöldet talál a szegény nép, összeszedi és ételnek megfőzi, az elhullott lovak hulláin pedig a sertések lakmároznak és hiznak. A zöldség ritka és méregdrága... Egy dinnye és egy ló egyáru, ez is, amaz is 25 garas. Akármerre megy az ember, az uton dögölt lovakat talál. Kun László idejét értük el, már sokan taligára szorultak s azt maguk tolják... A legavasabb régi szalmának, sőt dudvának, a mire azelőtt még csak rá sem néztek, tisztezte nagyobb ára van, mint volt hajdan a legjobb szénának. Fűteni valónak a nép a rétekről — miután azt a csorda tövig lelegette — a nád és gyékény gyökereit, a mezőkről a kutyatejet vagdalja ki. Barmát akác-, szőlő- és nyárfalevéllal tengődte. Maguk a gazdák is kalászszedők lettek, a termést talicskán és lepedőben hordták haza.

1865.

Két évvel később, 1865-ben megismétlődött a szárazság. És bár meteorologiai tekintetben ezen év is nagyon nevezetes, a szárazság gazdasági következményei még sem voltak annyira érezhetőek, mint 1863-ban. Aminek oka, hogy az eső márciusban és júniusban mégis a legtöbb helyen elég tekintélyes volt. A bécsi meteorologiai évkönyvben ebben az esztendőben már Szegeled is szerepel, ahol az évi esőmennyiség mindössze 324 mm.; az április és május retentően száraz, azonban a június némileg enyhítette a pusztító hatást.

A hatvanas években dúló szárazság a nagyközönséget, a tudományos köröket is nagyban foglalkoztatták és sokan egész komolyan a Tiszaszabályozásban, illetőleg az árterek és mocsarak kiszáritásában keresték az aszály okát. Holott a Tiszaszabályozás előtt is voltak aszályos esztendők és sajnos azóta is volt bennök részünk.

Az Alföldön az 1888. és 1894. esztendő bizonyult nagyon száraznak, pl. Szegeled esőmennyisége 1888-ban 387 mm. és 1894-ben 369 mm., Kalocsáé 1894-ben 362 mm., Erdélyben meg az 1873. esztendő tünt ki aszályosságával; Kolozsvárt esett az egész évben 364 mm., Nagyszébenben 457 mm.

Az 1904. évi szárazság arról nevezetes, hogy nemcsak az ország közepén érezte magát, hanem kiterjedt a hegyvidékre is. Úgy látszik az Alföld északi peremén volt a legnagyobb aszály, mert Nyiregyházán csak 358, Ungvárott csak 462 mm. volt az évi esőmennyiség, ami e tájakon példátlan eset.

A szárazság márciusban kezdődött és júliusban elérte tetőpontját; szerencsére júniusban kétszer is esőre fordult az idő, ami a gabonatermést részben megmentette, de takarmányban nagy volt a hiány. A tartós szárazság és melegség következtében a mezőkön kiszült minden, a fák korán elsárgultak és a megkopaszodott tájak már júliusban olyan képet öltöttek, mint rendszeren októberben. Leperzselt vetések, elszáradó legelők a pusztulás szomorú látványát adták. A folyók magapadtak, a Dunán a sekély víz miatt a hajók sok helyen meg sem közelíthették a partot.

Hozzájárult ehhez, hogy a levegő roppant száraz volt. Júliusban a légbeli szárazság hihetetlen értékeket mutatott; az Alföldön a július havi közepe 50%-on alul maradt és a Felvidéken 60%-on alul. Hódmezővásárhelyen a havi közép 37%, a kétórás terminusközép 24%, egyes leolvasások pedig 13—16%-os nedvességet autak. Még a Felvidéken, Erdélyben is, 12—20%-os nedvességet olvastak le és pedig erdős tájakon. A légbeli szárazság a növényzet nedvét mód fölött kiszította, a föld kérge itt-ott arasznyi szélességre megrepedt, a mohlepte erdei talaj is elvesztette nedvességét és oly könnyen lángra lobbant, mint a száraz szalma. Tűzvészesegek napirenden voltak.

Építész urak figyelmébe!

Élesdi oltott mészkőméter száma, friss Portland és Román cement kőanyagban és nagyban Klár Andor cégnél rendelhető meg. Raktár Margitfürdő-telepen. Telefon 445. sz.

Tüzek a vármegyében.

Elpusztult termések. — Felrobbant egy szeszgyár.

A takarási, különösen a cséplési munkák megkezdésével egymásután érkeznek a hírek, hogy itt is, ott is meggyult a termés és több ezer kereszt buza elégett. Legtöbb esetben gondatlanság volt a tűz keletkezésének oka, az eldobott gyufa, a pipa vagy cigaretta paraszától könnyen kap tüzet a rendkívül száraz szalma és sokszor csak véletlen szerencsének köszönhető, hogy nagyobb katasztrófa nem következik be egy ilyen nyári tűz nyomán.

Tegnap és ma is Hajdúvármegye több helyéről jelentettek nagyobb tüzet.

Hajduszoboszlóról táviratozzák: Biró Antal béres a mezőn tüzet rakott, hogy szalonját piritson. A tüztől a kiszáradt mező meggyuladt s nemsokára átharapózott a szántóföldre, ahol pár perc alatt lángokban állott a learatott termés. A kár igen nagy, mert a tüzet csak nehezen tudták eloltani.

Hajduböszörményből jelenti: A böszörmény kislemezéri határban cséplés végett összehordott asztagok tegnap délután három órakor kigyuladtak és ma délig teljesen elpusztultak. Mintegy kétezer kereszt buza égett el, ami körülbelül ezer métermásza buzát adott volna. A kárt huszezer koronára becsülik. Biztosítva nem volt. A rendőrség kiszállt a tüzvizsgálat megejtése végett. A tüzet állítólag egy cigarettázó munkás okozta.

Hajdunánásról jelenti: Berencsy Gyula hajdunánási földbirtokos tanyáján háromszáz kereszt buza kigyuladt és leégett. Azt hiszik, hogy a tűz valamely munkás pipájától keletkezett. Oltás közben Dobány László munkás súlyos égési sebeket szenvedett.

Tiszapolgárról táviratozzák: Tegnap előtt délben a község határában Tanyi Mihály tanyáján edig ismeretlen okból tüz támadt, mely elhamvasztott egy kazal buzát, árpát, továbbá cséplőgépeket. A kár igen nagy. Szerdán ismét tüz volt Polgáron, amikor Makó András tanyáján egy szin égett le.

Más vármegyéből is borzalmas tüzesetek híreit jelenti: A szatmármegyei Kölcseről a következőket táviratozzák: Kölcse községben e hónapokban két alkalommal volt tüz, ugymint 14-én és 25-én. Az első alkalommal 53 épület égett el, a második alkalommal pedig 94 épület minden bennlévő ingósággal együtt. A kár óriási s a lakosság kenyér nélkül van és egy szál ruhában, amely mezei munkája közben éppen rajta volt. A katasztrófa óta annyira fél mindenki a tüztől, hogy kiköltözött a házból és a lakosság most a szabad ég alatt tölti az éjszakát.

Oriási tűzveszedelem volt tegnap a szabolcsmegyei Kisvárdán községben. — Reggel háromnegyed kilenc órakor ugyanis kigyuladt a vasúti állomás mellett egy istálló. Ennek lángjától meggyuladtak a szomszédos Reismann Herman-féle kistanyai hatalmas szeszgyár is. Előbb a cselédlakások égettek le teljesen, amelyeknek oltására a

rettenetes hőségben és a nagy vízhiány miatt gondolni sem lehetett. A cselédlakásokról a lángok átkaptak a szeszgyár raktárának épületére, ahol nagymennyiségű termény, kukorica, rozs, gyapju és igen sok olajpogácsa volt. Miután a lángok ezeket is elhamvasztották, kigyuladt a szeszraktár is, ahol igen sok szeszszel télt tartály volt. A gyárt a község és a Nyiregyháza körül átsietett tüzoltók ezt az épületet óvták a legjobban, de igyekezetiük hiábavaló volt, csakhamar nekik is menekülniök kellett. Alig hagyták el a raktárakat, három tartály felrobbant. A robbanás hatása rettenetes volt. A tüz még ma is tart és attól félnék, hogy a vasúti állomás is kigyulad. A tüz keletkezésének oka ismeretlen, a kár óriási.

BALLADA

az elutazott s visszatért feleségről

Nyári szerelmi regény.

Nyári, sőt kánikulai történet tartja már napok óta izgatottságban Nagyszalonta társadalmát. Szerelmi regényről van szó, amely egy levél alakjában majdnem feldulta egy család boldogságát, de — szerencsére — a férjnek az állítólagos házibarát ellen kiadott nyilatkozatával véget ért. Az eset a következő:

Goldberger Zsigmond nagyszalontai kávéház-tulajdonos felesége még július első napjaiban Bártfa fürdőre utazott. Önagysága a fürdőn üdült, a férj Nagyszalontán ügyelt a „kapucinerekre“, miközben hű epedéssel gondolt feleségére. Így tartott ez az epedés három hétig, mikor egy szép napon a posta ajánlott levelet kézbesített Goldberger Zsigmondnak, amely a neje nevére volt címezve. A férj gyanútlanul felbontotta a levelet, de alig olvasta el az első sorokat, mikor már forogni kezdett vele a világ és nem akart hinni a szemének. A levélben ugyanis Szilágyi János nagyszalontai kereskedő heves szerelmi vallomást tett a feleségének, leplezetlenül vallotta be neki szerelmét és iránta való rajongását és bejelentette, hogy nélküle nem tud élni.

Goldberger Zsigmond a bájos levelet elolvasta egyszer, elolvasta kétszer, izzadt homlokát megtörülte, ivott egy pohár vizet és a legközelebbi vonattal, zsebében revolverrel elutazott Bártfára, hogy a feleségével tisztázza az ügyet.

Mialatt a férj távol volt, Nagyszalontán másról sem beszéltek, mint az előre látható szerelmi drámáról. Azután a boltokban, a kávéházban mindig csak arról tárgyaltak, hogy milyen elégtételt vesz magának a férj, bosszút áll-e a csábítón vagy nem? Sokan már biztosra vették a szerelmi dráma véres epilogusát, mikor a délutáni vonattal megérkezett Nagyszalontára Goldberger Zsigmond és felesége. Kart-karba öltve szálltak le a vonatból, boldog és megelégedett mosolylyal vezette végig Goldberger Zsigmond a feleségét a szalontai korzón és a legnagyobb boldogság hangján társalognak egymással.

Nagyszalontán pedig érthetetlen arccal fogadták a boldog házaspárt. Gondoltak valószínűleg, füstölő pisztolyra, mindenre, csak éppen erre a helyes egyetértésre és boldogságra nem. Végre tegnap megjelent a férfi nyilatkozata, amely azután teljes világosságot derít a dologra. A hírlapi nyilatkozatban Goldberger Zsigmond kijelenti: hogy az ő felesége a világ legtisztességesebb asszonya. A szerelmes levél tényleg megiródott és a benne foglalt vallomás is igaz. De ebből az egész ügyet megítélni csak egyoldalulag lehet. Mert igaz, hogy Szi-

lági János szerelmes az ő feleségébe, de mindig al egridegebb visszautasításban volt része. Szilágyi János ur betolakodott az ő családi fészkebe és nemtelen eszközökkel akarta feldulni az ő boldogságukat. Abban a szerelmes levélben szó volt ugyan ömlengésről, forró szerelmi vágyról és arról is, hogy Szilágyi János a felesége után Bártfára fog utazni, de ő is és felesége undorral fordulnak el ettől az embertől és felhívják mindenkit, hogy óvakodjék Szilágyi Jánostól. Egyben pedig becsületsértés miatt megteszik ellene a feljelenést.

Eddig van a nyilatkozat. És ezzel az ügy a lovagiasság szabályai szerint egyelőre befejezést nyert.

Percel és Justh afférja.

A durva kiszólásért nincs elégtétel.

A képviselőház tegnapi ülésén a temperamentum tultengésben szenvedő obstrukciós vezératyáisten, Justh Gyula ismét bizonyítványt állított ki magáról, hogy a temperamentuma — nevezik annak — mellett semmiféle más kvalitással nem bír arra, hogy politikai szerepet töltsön be. A durva, megdöglő és igazságtalan kiszólás, a mellyel sérteni akarta és sértette is Perczel Dezsőt, amikor azt mondta, hogy Perczellel nem beszél, mert kegydíjas, bizonyítja azt, ha nem eléggé megbizonyították volna már eddigi tettei és szavai.

Miben is áll ez az ügy? Perczel tizenkilenc évig szolgált, mint tisztviselő Tolnámegyét. Mikor képviselő s később miniszter lett, a 19 éven keresztül befizetett nyugdíjárulékot nem kérte ki, 1905-ben azonban törvényes jogával élve, folyamodott királyi engedélyért aziránt, hogy a 19 évi megyei szolgálatot nyugdíjánál beszámíthassa. Az engedélyt erre meg is kapta, mint ahogy a közszolgálat ilyen megszakításánál mások is megkapják. Azonban ez királyi kegyelmi ténven alapszik s e miatt a koalíciós többségből szervezett összeférhetlenségi bizottság 1905. elején kimondotta Perczelre mint „kegydíjasra“ az összeférhetlenséget.

És Justh ur, a kitünő házszabályviselő, aki egyedül tudja a technika ellenszerét, de nem árulja el, úgy véli, hogy az akkori országgyűlés ítéléte minden időkre szól s egy törvényt meg lehet ugyan változtatni, de egy politikai bosszumivet az idők végtelenségéig respektálni kell.

Perczel Dezső ma délelőtt Solymossy Ödön báró és Vojnics Sándor utján elégtételt kért Justh Gyulától.

Justh Gyula Lovász Márton és Mádikovács Jánost nevezte meg segédeikül. — A négy megbízott a képviselőház jegyzői szobájában ült össze. Justh Gyula segédei az elégtételadást megtagadták azzal, hogy az elégtételadásnak helyét nem látják.

A tárgyalásról a következő jegyzőkönyvet vették föl:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Budapesten, 1911. július hó 29-én.

Báró Solymossy Ödön és Vojnics Sándor, mint Perczel Dezső ur megbízottai elégtételt kérnek Justh Gyula urtól, az

Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár

Részvénytársaság

Piacz-utca 41. sz.

Hitelt nyújt

minden elfogadható formában

Betétet 5%-kal kamatoztat.

1911. évi július 28-iki ülésén vele szemben sértő modorban tett nyilatkozatáért.

Lovász Márton és Mádi-Kovács János urak, mint Justh Gyula ur megbízottai felők nevében kijelentik, hogy felők elégtételt nem ad, mert a jelen esetben elégtételadásnak helyét nem látja.

Báró Solymossy Ödön,
Vojnics Sándor,
mint Perczel Dezső ur megbízottai;
Mádi-Kovács János,
Lovász Márton,
mint Justh Gyula ur megbízottai.

Az esetet sokféleképpen kommentálták és az ellenzéken kifogásolták többen, hogy a Justh segédei olyan lajalisak voltak Perczel Dezsővel szemben.

Perczel Dezső megbízottai a jegyzőkönyvet levél kíséretében megbízójukhoz juttatták azzal, hogy Perczel Dezső részéről további lépések megtételének szüksége fenn nem forog.

A hőség.

Emelkedik a forróság.

A rekkenő hőség nemhogy csökkenne, hanem még inkább emelkedik. A hőmérő közel negyven Celsius fokot mutat s az emberek valóságosan szenvednek ebben a mi poros, szemetes Debrecenünkben, ahol enyhülést nyújtó hely nincs sehol, hacsak a városházán nem, mert ugylátszik, ott nem érzik a forróságot, a port azok, akiknek pedig érezniök kellene tenniök kellene valamit.

Ma először jelentek meg felhők az égen, de csakhamar azok is elvonultak, anélkül, hogy egy szem eső esett vagy a hőség csökkent volna. Ma is többen lettek rosszul a kínzó hőségben, amely az egész országban rendkívül magas fokra nőtt. A tartós szárazság hatása már is érezhető. A vetemények s a kapasnövények kipusztultak, a minnek következtében az árak már is felfelköttek.

A hőségről s az okozott károkról az ország különböző helyeiről a következőket jelentik:

Hajduböszörményből táviratozzák: Az óriási szárazság miatt a mezők növényzete teljesen kiszáradt s így a vasuti vonal mentén, amikor csak a vasut arra fut, a kiugró szikrától a fű tüzet fogott és kigyúlt a mező.

A tüzet mindig a mezei munkások oltották el. Ma kigyuladt az I. számú őrház s a mellette levő takarmány. A meleg 39 Celsius fok.

Aradról táviratozzák: A Hegyalja, a mely dusan szokott teremni, a nagy hőség következtében leperzselődött. A tengeri ára ötven százalékkal emelkedett. A szőlők kiapadtak s már szeptemberben szüretelni fognak. Aradon a vízvezeték kutai kiapadtak s emiatt a vízvezeték este tiztől hajnalig zárva tartják. Ebből természetesen tűz esetén kiszámíthatatlan katasztrófa támadhatna.

Bars megye északi részében, mint Simonyból jelentik, délben a hőmérő negyven fok R-t mutatott. Az óriási hőség elviselhetetlen lenne, ha néha-néha gyenge szellő nem enyhítené.

Mosonban és környékén, mint tudósítónk írja, egy hét óta nagy hőség uralkodik.

A hőmérséklet napon 49 Celsius volt tegnap. Az abnormis melegség miatt a lakosság nagyon szenved. Tapolcán negyvenegy fok Celsiusot mutatott árnyékban a hőmérő.

Bodenbach, július 29. A bécsi gyorsvonaton, a mely tegnap este érkezett ide, egy egész sereg utas rosszul lett a nagy hőségtől. Az állomáson az orvosok nyujtottak első segítséget a beteg utasoknak. A gyorsvonat nagy késéssel folytatta útját.

Zágráb, július 29. Vallosnig Károly kávéházi tüzilegényt a hőségtől ájulás kerülgette. Felment szobájába, a harmadik emeletre s kihajolt az ablakból, de szédülés fogta el és lezuhant az utcára. A szerencsétlen legényt haldokolva vitték a kórházba.

HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban vasárnap, július 30-án prédikálni fognak: A Nagytemplomban Dicsőfi József lelkész, a Kistemplomban 9 órakor G. Szabó Gábor s. lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész, a Kossuth-utcai templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban Bartha Dezső s. lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásoskötő lelkész, a homokkeri imaházban Nagy István főiskolai szénior.

Az ág. hitv. evang. templomban Harsányi István szabolcsi missziói lelkész prédikál.

— **A király.** Ischlből táviratozzák: A király ischli tartózkodásának befejezése után nem utazik mindjárt Schönbrunnba hanem előzőleg egy hónapra ismét fölkeresi a lainzi villát. Schönbrunnba csak október közepe táján utazik. Bécsi munkatársunk ehhez az értesüléshez azt a jó helyről eredő információját küldi, hogy a lainzi tartózkodás után ő felsége néhány hétre Magyarországra jön, valószínűleg Gödöllőre, ahol vadászni vádászik. A király már régen nem vadászott vadászóra és ha a vadállomány ezidén megfelelő lesz és az időjárás is kedvező marad.

— **Készül a Kossuth-szobor.** Margó Ede és Pongrácz Szigfrid szobrászművészek ma értesítették a polgármestert, hogy a debreceni Kossuth-szobor harmadik csoportozatának agyagmintája is készen van. — Ez a csoportozat azt a jelenetet örökíti meg, a mikor a Kossuth Lajos szavára fegyvert ragadó és harcra induló fiu bucsuzik az anyjától. Az agyagmintát e hó 31-én tekinti meg az erre kiküldött albizottság, amelynek tagjai K. Tóth Mihály dr. tanácsnok, Aczél Géza főmérnök, Horvay János szobrászművész, Bakonyi Samu és Tüdős János dr. országgyűlési képviselők. E csoporton kívül még csak egy csoportozatot kell elkészíteniök a művészeknek.

— **Tanárok tömeges nyugdíjazása.** — A vidéki tanárok körében Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternek egy bizalmas rendeletéről beszélnék, amely a harminc éven felül szolgáló tanárok nyugdíjazását célozza és amelyet a kultuszminiszter csak legutóbb küldött át a tankerületi főigazgatóságokhoz. A rendelet föl hívja a főigazgatókat, hogy szólítsák föl a harminc évnél többet szolgáló és megrokkant tanárokat, hogy szabadságoltatásuk iránt, amelyet aztán nyugdíjazás követ adják be kérvényeiket. Így aztán egy pár száz tanári állás üresedik meg, amelyet friss erőkel még ez év augusztusában fognak betölteni.

— **Nogi tábornok Budapesten.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A japánok hős had-

vezére, Nogi tábornok, aki néhány hét óta európai köruton van, tegnap délután Belgrádból Budapestre érkezett. Két japán tiszttel, — Josthioval és Moriokóval, akik a tábornok kíséretében vannak, a Hungária szállóban vett lakást. Minthogy Nogi tábornok teljes inkognitóban utazik, azt az utasítást adta ki a szálló portásának, hogy senkit sem fogad. Nogi ma reggel korán kelt és egy órai automobilutattal. Megtekintette a főváros szebb pontjait, azután visszatért a szállóba, ahonnan 9 óra 20 perckor Bécsbe utazott.

— **A pápa a spiritizmus ellen.** Rómából táviratozzák: Legközelebb újabb enciklikát bocsát ki a pápa, aki ebben a dekrétumában szigorúan elítéli a spiritizsták szellemidőző kísérleteit. A pápát egy kongregációs gyűlés határozatai indították arra az elhatározásra, — hogy enciklikában keljen ki a spiritizsták ellen. A gyűlés, amely a vatikánban folyt le és a melyen a biborosok nagy része, valamint sok katolikus orvos is részt vett, határozottan állást foglalt a spiritizmus ellen. Az enciklika különben csak azt fogja megerősíteni, hogy a vatikánban rossz szemmel nézik és elítélik a spiritizmust. Számos biboros, köztük a lyoni kardinális is beszédet mondott hívei előtt a spiritizmus ellen.

— **A mértékhiitelesítés ellen.** Abauj-Torna vármegye főlliratot intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy tegyen előterjesztést a zuj mértékhiitelesítő törvény módosítása iránt. A főllirat különösen azt tartja sérelmesnek, hogy a gazdáknak, akik a régi mértékegységekhez (kőből, véka) vannak még hozzászokva, szintén az új mértékrendszerü hitelesített mértékeket kell tartani, amivel az ugynevezett konvenció cselédnek a természetben kikötött bért kiadják. A vármegye a főlliratot pártolás végett Debreczen városának is megküldte.

— **Újabb földrengés Kecskeméten.** — Kecskemétről jelentik: Tegnap este kilenc óra 40 perckor dübörgéses, három másodpercig tartó, jól érezhető földrengés volt. Az alvó lakosság a rengésre fölébredt. Éjfél után két óra kor a rengés sokkal enyhébben megismétlődött. A lakosság apatikusan viselkedik.

— **Lángtenger a buzaföldön.** Sásdról táviratozzák: Szentkatalin községhez tartozó pusztán Bus József földbirtokosnak ezerháromszáz kereszt buzája lángokban áll. Oltásra a vízhiány miatt gondolni sem lehet. — A kár nagy, mert a buza nem volt biztosítva.

— **Eljegyzés.** Vági Irma, Vági Sámuel helybeli iparos leánya ma tartotta eljegyzését Weinberger Vilmos flenczburgi gyárvezetővel. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A lópatkoló tanfolyam vizsgája.** — Megirtuk, hogy az idej lópatkoló tanfolyam vizsgája Domahidy Elemér főispán elnökelete alatt e hó 31-én lesz a Széchenyi-utca végén levő huszárlaktanyában. A vizsgára meghívták Debreczen város tanácsát is, amely K. Tóth Mihály dr. tanácsnokot küldte ki.

— **Elzárás a hosszu kalaptükkért.** Berlinből táviratozzák: A rendőrkapitányság tegnap újabb rendeletet adott ki a hosszu kalaptükk viselete ellen. A rendeletben kijelentik, hogy mivel egy már régebben kiadott ilyenmü rendeletnek semmi foganatja nem volt, sokkal szigorubb büntetéssel sújtják a rendelet ellen vétőket és pedig két évig terjedhető fogházbüntetéssel és 6000 márkáig terjedhető pénzbírsággal.

— **Megmart levélhordó.** Dáni István 42 éves levélhordó, amikor a Homok-utca 116. számú házból levélkézbesítés után kijött, egy mérges természetü kutya megharapta. — A kézbesítő sérülése nem súlyos. A rendőrség a kutya gazdája ellen megindította az eljárást.

— **Szegény ember szerencséje.** Szabó János kömives felesége ma az ura keresé-

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet **Weisz Adolf** posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatti. **ujdonságokat legnagyobb választékban,** szigoru szabott árak mellett szereshetjük be. **—: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. —:**

tének egy részét zsebkendőbe kötve ment hazafelé. Otthon vette észre, hogy a kendőt a benne volt 14 koronával együtt elvesztette vagy valami ügyes tolvaj ellopta.

— **Dr. Révi Nándor ügyvéd** irodáját építkezés miatt ideiglenes a Royal-épület Deák Ferenc-utcai szárnyába helyezte át. — Bejárta a Deák Ferenc-utcai kis kapun.

— **Meghalt Józsa József.** Annak a szerelmi drámának fiatal hőse, amelyről tegnap irtunk, ma a kórházban meghalt. Szerelmese, Ungvári Mariska, aki szintén súlyos sérülésekkel fekszik a kórházban, amikor meghallotta, hogy Józsa József, akivel együtt akart a halálba menni, meghalt, zokogni kezdett és kijelentette, hogy követni fogja őt a sirba és nem akar tovább élni.

— **Károsult kerestetik.** Furkó László vasuti rendőrbiztos ma elcsipett két suhancot, Blau Jenőt és Kepes Sándort, amint egy gémmánt gyűrűről szóló záloglevelet árusítottak a vasuti III. osztályú váróteremben. Miután nem tudták megmondani a zálogjegyet, vagy a gyűrű eredetét, bekísérték a rendőrségre, ahol most keresik, hogy kitől lophatták a suhancok a zálogjegyet, vagy gyűrűt.

— **Uj iparvállalat Debrecenben.** A városunkban a legutóbbi időkben megalakult kereskedelmi és ipari vállalatok között bizonyára számottevő és jelentékeny helyet fog elfoglalni a Debreceni Fémárugár Részvénytársaság, mely 300.000 korona alaptőkével a napokban alakult meg. — Ezen gyár olyan sárgaréz- és bronz- és fémárukat fog termelni, mely gyártmányokat idáig a külföldről voltunk kénytelenek több millió koronára értékben importálni, és így ez a gyár valóban hézagpótló lesz. Az igazgatóság a következőképpen alakult meg: Grófi Degenfeld József elnök, Márk Endre alelnök, Fürst Ödön, Tóth István, Poroszlay László, dr. Petzkó Ernő, dr. Moskovits Miksa, Tafler Ignác, Szántó Győző, dr. Spitz Lipót, Mura-közy László és Biró Marcel. A felügyelő bizottság tagjai lettek: Sztankay F. Béla elnök, Bészler János, Hajdu Imre és Susinszky János. Ügyésszé dr. Kemény Victor és ügyvezető igazgatóvá Kerekes József, a budapesti Hirmann-féle fémárugár-főtitkár lettek megválasztva. A gyártelep a Bőszörményi úton, a Stern-féle kefégyárral szemben fog felépíteni, és üzemét még a folyó évben megindítja.

— **A villamos áram áldozata.** Megemlékeztünk arról, hogy a napokban Wasmann Zoltán szerelőt munkaközben egy 3000 volt erejű villamos áram ütötte meg, mert hozzáért a vezetékhez. A mentők a szerencsétlen fiút a kórházba szállították, ahol szenvedett sérüléseibe ma belehalt.

— **A Szent László dalegylet mulatsága.** A Szent László dalegylet augusztus 6-án, vasárnap délután a „Bocskay-ligetben” Kovács Károly egyleti karnagy vezetésével táncdalokkal egybekötött kirándulást rendez. Belépti-díj nincs. A hangversenyen, valamint a táncban résztvevők a pénztárnál jelentkezni fognak kapni, melynek ára 50 fillér. — A hangverseny kezdete délután 5 órakor.

— **Sztrájk egy téglagyárban.** Tóth István téglagyárában kedden sztrájk ütött ki. A sztrájkoló 116 munkás bérjavítást követel. A békéltetési tárgyalások már folyamatban vannak.

— **Elítta a gazdája kocsját.** — Laczka László debreczeni gazda napok előtt megbizta a kocsisát Salamon Mátyást, hogy a Lichtstein-tanyára vigyen ki egy gépészt. A kocsis el is ment, de azóta nem tért vissza. Keresni kezdték tehát, míg végre ma a határban teljesen részegen megtalálták. A lovak ott voltak mellette, de a kocsinak semmi nyoma sem

voit. A kocsis, mikor látta, hogy megtalálták, elfutott. Azt hiszik, hogy Salamon a kocsit eladta s az árát elitta.

— **Nyomorból a halálba.** Hajduszoboszlóról jelentik: Szücs Bertalan, aki valaha jobb sorsban élt, de teljesen tönkrement, úgy, hogy az utolsó időkben koldulással tartotta fenn magát s néhány hét óta a szegényházban élt, ma reggel felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már halott volt.

— **Gyilkosság bosszúból.** Orsováról táviratozzák: A múlt héten Pestenár Pál orsovai parasztleányt átlőtt mellel és összeroncsolt fejjel, holtan találták meg egy szénaboglya tövében. A csendőrség bizalmas feljelentés alapján vállatni kezdte Sovágiu Dávid petróleumgyári munkást, aki bevallotta, hogy a gyilkosságot testvérbátyjával, — Sovágiu Györggyel együtt követte el. Pestenár a múlt évben korcsmai verekezés közben megsebezte az idősebb Sovágiut, aki bosszút esküdött a merénylője ellen, jöllehet a törvényszék súlyos testi sértésért három hónapra elzáratta Pestenárt. Múlt héten szabadult ki Pestenár a börtönből. A két Sovági testvér egy éjjel megleste Orsova határában, lelőtték és midőn Pestenár súlyos sérülésével a földre bukott, furkósboltjával addig verték, amíg a szerencsétlen ember meghalt. A vallomás alapján a csendőrség letartóztatta Sovágiu Dávidot és bályját, Sovágiu Györgyöt is. A két gyilkost holnap a karánsebesi fogházba szállítják.

— **A tehén lábai alatt.** Molnár Józsefné 29 éves asszonyt ma a vaggongyár közelében egy megvadult tehén fellökte és megtaposta. A szerencsétlen asszony, akinek a karja és ballába eltört, eszméletlenül maradt a földön, míg a mentők súlyos sérülésével a kórházba szállították. A szegény asszonynak négy apró gyermeke van, akik közül az egyik még csecsemő s akiket a szegény asszony nehéz munkával tartott fenn. Ezekről a kis apró szerencsétlenekről most nincs, aki gondoskodik.

— **Öngyilkosság.** Hajduböszörményből jelentik: Bársony Bálint munkás, akit nagy nyomorúsága s betegsége elkeserített, ma délelőtt fölakasztotta magát és mire észrevették, már halott volt.

— **Megszökött fegyverek.** A debreceni rendőrséget ma értesítették, hogy a mitrovicai fegyházból e hó 24-én, délután két órakor három fegyver szökött meg és pedig: Gerovac Antal 21 éves földműves, aki emberölés miatt 15 évi súlyos börtönre, Hersák Ágoston 16 éves borbélysegéd, aki lopás miatt 5 évi súlyos börtönre és Fülld József 16 éves napszámos, aki rablás miatt 5 évi súlyos börtönre volt elítélve. Mindhármán a fegyházi ruhában szöktek meg.

— **Rákosi Viktor diszpolgársága.** Megírtuk, hogy az idén lesz tiz esztendeje annak, hogy Hajdunánás választókerülete egyhangú lelkesedéssel országgyűlési képviselőjévé választotta Rákosi Viktort. Ez idő alatt a kerület választópolgársága és képviselője között szinte elválaszthatatlan kapcsolat létesült a kölcsönös nagyrabecsülés és szeretet útján. Hajdunánás városa e benő harmoniaként akként adott kifejezést, hogy Rákosi Viktort egyhangú lelkesedéssel a város diszpolgárává választotta. A diszpolgári oklevelet nagyobb küldöttség fogja át-nyújtani Rákosi Viktornak, esetleg azt az ősz folyamán diszpolgárülés keretében adják át. A kerület közsegei egymásután nagy lelkesedéssel üdvözlik Rákosit e kitüntetésé alkalmából.

— **Agyonlőtte a gyermekét.** Szatmárról táviratozzák: Bakk Miklós színváltójai lakos dolgait intézendő bement Szinéváltójára, mert ő a közpatak hegyi szőlőben lakik. Itt aztán a kelleténél több italt vett be. Hazaérkezve a szőlőbe, civódni kezdett a feleségével. Szó szót követett és végül annyira indulatba jött Bakk, hogy a szobában levő töltött fegyvert az udvarra dobta. Az erős ütődés következtében elsült a fegyver és a löveg az udvaron játszadozó hároméves Miklós nevű fiacskája testébe fúródott. Az életveszélyesen sérült gyermeket dr. Klein Samu színváltójai orvos részesítette az első segélyben. A sebeket kimosta és bekötözte, egyben utasította a szülőket, hogy a gyermeket haladéktalanul szállítsák be a szatmárnémeti kórházba. Ez meg is történt. A gyermek azonban, dacára a gondos orvosi kezelésnek, nem volt menthető az életnek. — Másnap meghalt. A hatóság által elrendelt és a törvényszéki orvosok által foganatosított boncoláson megállapították, hogy a kis gyermek a feltétlenül halált okozó lövés következtében halt meg.

— **Nevezések az ügetőversenyekre.** Az augusztus 6. és 8-án tartandó ügetőversenyekre a nevezések tegnap este 10 órakor záródtak. A nevezések felülmúlják a júniusi meeting nevezéseit s így érdekesebb versenyekre van ezuttal kilátása a közönségnek. Ezuttal, úgy az első, mint a második napon tartják meg az urhölgyek versenyét, melyre Ruttkay Ferenc huszárfőhadnagy, báró Sennyey, Vecsey Zoltán és Domahidy Elemér jelentettek be nevezést és részt is vesznek a versenyen, küzdve az értékes szép tiszteletdíjakért. A négyesfogat versenyben négy fogat vesz részt. A versenyekben különben részt vesznek: Báró Sennyey Béla, báró Solymossy Jenő, Bárczy Sándor, Olasz Elemér, Lipcsey Zoltán, Szentimrey Pál, Kiss Ernő, Vecsey Zoltán, Domahidy Elemér, Weiner Imre, csicseri Orosz Miklós, dr. Streicher Andor stb. A közönségnek szép és izgató versenyekbenleszrésze bizonyára érdeklődéssel várja a versenyeket, melyre páholy jegyek Békés Lajos főtéri üzletében már kiválthatók.

— **Modern válópör.** A párisiak sokat beszélnek mostanában egy különös válóperről, amelynek főszereplői: Angelemont de Tassigny, egy gazdag ur és Lea Colaco Osario kisasszony. Egy pár hónappal ezelőtt volt a házaspár esküvője és azóta már a válást is kimondta közöttük a francia törvényszék. Az ítélet rendkívüli érdekes indokolásában a férfi panasza így hangzik:

— Amint a körülményekből és a tanu-vallomásokból kétségkívül megállapítható, Tassignyné asszony az esküvője estéjén azzal a meglepő felvilágosítással fordult a férjhez, hogy csak házasságra lépett vele, de hitvestársi kötelezettségeinek nem fog eleget tenni.

Nem bánja, ha meg is csalia az ura, de szigorú álláspontjából nem engedhet. Többszöri kérése dacára is hajthatatlan maradt a makacs nő és mikor visszatért Párisba, egy másik szállodába költözött Anglemont de Tassignyné asszony, miután Tassignyné többszöri újabb meghívás dacára sem tért vissza az urához, kétségkívül megállapítható a hűtlen elhagyás, ami teljes elegendő okot szolgáltat a válásra.

A nő panasza így összegezte a bíróság Igaz, hogy Tassignyné asszony ridegen elutasította a férjét, de ez azért történt, mert Tassigny ur az esküvő után emelkedet hangulatban elhagyta termet, ahol a nászép egybegyűlt és hajnali órákig kóborolt a különféle mulatóhelyeken.

Miután ez kétségkívül elegendő ok a válásra, a törvényszék szétválasztotta őket.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**
 Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota). Orany János-utca 16. sz. mosó intézete Piacz utca 63.

Belratkozás a polgári fiiskolába. — A debreceni nyilvános m. polg. fiiskolában a jövő tanévre szóló előzetes beiratások napoként d. e. 9—12-ig tartatnak meg az iskola Arany János-utca 18. szám alatti helyiségében.

— **Egy tábornokné letartóztatása.** Temesvárról táviratozzák: A rendőrség ma letartóztatta Clair Gyula altábornagy elvált nejét. A megtévedt urinő, aki az utóbbi időben nagyon szűkös anyagi viszonyok között élt, néhány hét előtt beállított régi ismerőséhez — Gombás Gyulához. Ott visszaélve a család bizalmával, nap-nap után nagy értékű ékszereket és ruhaneműket csejt el. Gombásék rájöttek ugyan arra, hogy meglopják őket, de gyanujuk csak az egutóbbi napokban irányult a valódi tettes felé. Tegnap feljelentést tettek a rendőrségen, amely megindította a nyomozást és úgy találta, hogy Clair Gyuláné a tolvaj. Kihallgatásakor megmotozták, heves tiltakozása ellenére is és megtalálták nála az eltitított ékszereket. Ekkor a szerencsétlen asszony letérdelt a rendőrkapitány előtt és úgy rimánkodott, hogy mentsék meg a szegénytől. Miután azonban bűnössége kétségen felül áll, előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Székrekedés ellen a világ leghíresebb orvostudorai állandóan rendelik a természetes Ferencz József-keserűvizet,** mert pontos hatása folytán oly ideális hashajtó, melynek bámulatos az eredménye.

A forrásoknál töltött és a kereskedésekben üvegpalackokban forgalomba hozott eredeti Ferencz József-keserűviz nemcsak pillanatnyi megkönnyebbülést szerez, hanem az illült eldugulást meg is szünteti, mert sokszor már egy rövid 2—3 heti kúra helyreállítja a gyomor és belek normális működését. A valódi „Ferencz József“-viz kellemes, amellyel természetes páratlanul biztos erős hatásról egy kísérlettel hamar meg lehet győződni.

Figyeljük mindig a címkére, mert azt csalódásig utánozzák! Ha nem áll rajta a teljes név: Ferencz József budai keserűviz, valamint a szent korona, úgy utasítsuk vissza, mert akkor az csak csekélyebb értékű viz lehet. Kapható a gyógyszárakban és fűszerkereskedésekben.

— **Menyasszonyok és vőlegények.** Az elmúlt héten a következő párok jelentették be a házasságkötési szándékukat a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban: Szücs Lajos—Szebeni Erzsébet, Vértesi István—Mendre Mária, Barta Aladár—Steiner Margit, Cs. Hamar Gábor—Nagy Juliánna, Csire János—Szécsényi Margit, Barna Sándor—Kecskeméti Mária, Tóth Lajos—Erdei Piroška, Molnár Imre—Tóth Sára, Fisch Sándor—Angyal Mária, Jászka József—Bartha Irma, Szabó Ferenc—Medgyessy Irén, Medgyaszay Márton—Tóth Eszter, Poliák Pál—Szabó Eszter, Máté János—Főczény Juliánna, Nagy Lajos—Filipás Teréz, Erdélyi István—Mahlmeister Mária.

— **Halálos zuhanás.** Hajduböszörményből táviratozzák: Kovács Gábor munkás

ma cséplés közben a déli pihenő alatt egy kaczal tetejére ment fel aludni. Álomban megfordult, mire a kazalról lezuhant és pedig oly szerencsétlenül, hogy holtan maradt a földön, ahol reggel találtak csak rá a társai.

— **A debreceni ipar vívmánya.** A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszterium a debreceni vas- és rézbutorgyár részvénytársaságot bizta meg az országos tanítói ávánház vasbutor berendezése eszközésével, ami a mellett bizonyít, hogy ezen gyárnak többszörösen első eredméllyel kiténtett és immár nemcsak a bel, hanem a külföldön is első rangnak elismert gyártmányai a magas kormánytól is méltányolva lesznek. Hertelendy igazgató első sorban érdeme, hogy a magas kormány figyelmét helyi iparunkra terelte és egyszersmind biztosította magának, hogy a vezetése alatt álló inézete igazán kifogástalan minőség és kivitelű berendezéssel lesz felszerelve.

— **Házasságok.** A debreceni m. kir. állami anyakönyvvezető előtt az elmúlt héten a következő párok kötötték házasságot: Disznós Árpád—Krupai Mária, Orosz Mihály—Bihari Juliánna, Kéri János—Álgya Margit Ilona, Csizsár Ferenc—Stelcz Borbála, Bozsondai József Adolf—Sztehlo Erzsébet Szerén, Szilágyi János—Juhász Juliánna, Hodos Sándor—Tóth Erzsébet, Orvay akab—Szücs Juliánna, Ferge József—Nagy Juliánna, Hatoszó Gábor—Dihen Juliánna.

— **Koszorúmegváltás.** Özv. Berger Henrri urnó elhunya alkalmából újabban Bauer Lajos dr. 20 koronát, Bechert Margit 10 koronát küldött koszorúmegváltás céljából az izraelita nőegyesület elnökéhez, Szalkányi Miklósnéhoz, aki ez uton mondja adományokért köszönetet.

— **Miért pótolhatja csak egy tejtartalmú készítmény az anyatejet?** Mert összetételében a természethez hű maradt és nem tartalmaz mesterkelt, vegyileg előállított részeket, melyek megemésztésével a csecsemő gyomra hiába fáradsa. A Nestlé-féle gyermekliszt az egész világon elért rendkívüli eredményét például csak azon körülménynek köszönheti, hogy főalkatrésze tiszta alpesi tejből áll. „A Nestlé-féle gyermeklisztet hosszú tapasztalat után szívesen ajánlom,” — mondá dr. Dirner tanár, a budapesti bábaiskola igazgatója — „mert alkotórészei közt legnagyobb mennyiségben tiszta, jó svájci tejet tartalmaz és ez oknál fogva már a 3—4 hónapos csecsemő is jól bírja és mert a csontképződést előmozdítja.” Ova intünk utazatóktól.

— **A debreceni dinnye.** Máramaroszigetről jelentik: Debrecenből négy vagon dinnyét szállítottak Máramaroszigetre, a minek kiraktározását a városi főorvos a megyében fellépett járványos betegségek megtiltotta. A kereskedők ez ellen tiltakozva, küldöttségileg a főispánhoz mentek, azonban a főispán helyeselte a főorvos intézkedését. A dinnyeküldeményt hatóság visszaexpediálta.

— **Halálozások.** A debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban a mai napon a következők halálestéit jelentették be: Nosziczki Thurzó Sári Klára rom. kat. 6 napos, Keserü Sándor református 6 hónapos, Tardjani Gábor református 10 napos, Szőke Róza református 10 hónapos, Daróczi Mária református 3 hónapos, özv. Nagy Istvánné szülletett Oláh Juliánna református, özv. Bura Jánosné Nagy Mária református 61 éves, Józsa József református 19 éves, özv. Zih Károlyné Beke Mária református 76 éves, Boda Imréné Varga Ilona református 30 éves, Pozsa István rom. kat. 29 napos.

aki egészséges bőrápolásra tart, különösen nyári szeplőt eltüntet és ezért puha finom ezüst bőrt és fehér arczsint elérni és megtartani óhajt, mosakodjék e-akia

Egy hölgy **Steckenpferd-illomszappannal**
Márka toltó.)
Bergmann & Co., Tetrehan a E.
Darabja 80 f. Kapható minden gyógyszerárban, droguerárban és parfümüzletekben atb.

Megnyilt a
GLÜCK EDE
ujonnan berendezett
czipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreceni első takarékos új épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

Pontos zsebórák
Halász Nándor
ujonnan berendezett arany, ezüst, ékszó, óra üzlete
a Debreceni E. ső Takarékos
új épületében.

Butorcsarnok megnyilt
Hunyadi utca 17. szám
(Demetrovics-palotában.)
A csarnokban eladott műbutorokért
Kovács Gyula
műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

Kettős házasság.
50 éves erős testalkatu, egészséges keresztény földbirtokos, 200 000 koronás ingatlan tulajdonosa, kinek 23 éves okl. gazdász fia grófi uradalomnál van alkalmazva, nőül venne oly urhölgyet, ki megfelelő vagyonnal rendelkezik és kinek 14—15 éves egészséges leánya van, akit fiam 3—4 év múlva nőül venne. A szomszédos hasonló birtok most kerül eladásra s azt megszerezni kívánám.
Szives ajánlatok teljes czímmel **Hegyi Lajos hirdetői irodához Budapest, Kertész utca 39.** kéretnek, honnan azok diszkrétan továbbíthatnak.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, kövszénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható érvényvizkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Sénye-Lipocsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debreczen, Piac utca 73. sz. (Tihanyi-ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Elfogadunk betéteket takarékönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámítolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztékes jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15—85 évi időtartamra. — Előlegek értékpapírokra. — Bet- és kölcsönök és értékpapírok adás-vétele. — Pénzeszközök és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű üzletek. — Brókerek átvétele megvásárlás és kezeltetés (safe depo-ff.). — Arukereskedelmi üzlet-ek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatótanács.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

— Dr. Katona Mihály, sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben aug. hó 4-én pénteken egész nap és 5-én szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. szám alatt, ahol különösen tüdő és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

Előleges jelentés.

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt hölgy közönséget, hogy **augusztus hó 1-én, Kossuth utca 50. sz. alatt**, a mai kor igényeinek megfelelő

női divat termet

nyitunk.

Kérjük a t. hölgyközönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Bancsi Mária és Nagy József
női szabók.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany éremmel és oklevéllel tüntették ki

a Fáy arczorómet
Fáy szappant
és Fáy poudert

mint legjobb arczszépítő szer, melynek használatától minden szepő és májolt 3 nap alatt eltűnik! Ár 1-1 korona Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszertárába
Kossuth-u. 8. (A színház mellett.)

Csipke, tüll és szövet függönyök, ágy és asztalterítők, kokusz szőnyegek, lábtörők, paplanok, matracok Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— Kézimunkák nagyon olcsón lesznek eladva, míg a vakáció tart **Krausz Gyula** üzletében, Kossuth-utca 15.

— **Modern faliképekben** állandó ajándékok **Thaloz Arthur** papíráruházában.

— **Törlesztéses kölcsönök** 6-10 évre házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a **Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél**, Csapó-u. 1. szám.

— **Könyvelésben jártas leány**, üzletében azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatásban.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytözsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1911. július 29.

Készáru 5 drágább.

1911. októberi buza	11.00	—
1912. apr buza	11.22	—
1911. októberi rozs	9.07	—
1911. májusi zab	—	—
1911. októberi zab	8.08	—
1911. jul. tengeri	—	—
1911. aug. tengeri	7.58	—
1912. máj. tengeri	7.44	—
1912. áprilisi tengeri	—	—

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközök 1 évi jótállás mellett.

KLEIN ÉLIÁS

órás és ékszerész
Csapó u. 19. (Knoll ház) zenedével szemben.

Órák és ékszerek

nagy választékban **rendkívül olcsón** kaphatók

BAUER KÁROLY

órás és ékszerész

Piacz-u. 75. szám.

Tessék kirakatomat meglátogatni, ahol minden tárgyon az adott ár van felülírva.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szébenyei József.

(Folytatás.)

Csipke ruha volt rajta, a keblén mélyen kivágva, a nyakán pedig gyöngyök és gyémántok csillogtak. Csak a szoknyája suhogása árulta el a jöttét, mert a szőnyegeken elhalt a fehér szatin cipő zaja és Ulusia szótlanul jött. Jurát valami átható, szinte lenyűgöző édes illat csapta meg és úgy érezte, mintha a falak nyitak volna meg és valami látomány lépett volna ki onnan, mint amilyet félőreletben Arthur barát látott néha. Ezt az aszonyt bizonyára az isten anyja küldte.

Egy pilanatra úgy érezte, hogy térdre kellene borulnia. De mikor megszólalt, Jura hirtelen eszméletre tért és ismét a régi, gögös Jura volt.

— Beszélni akart velem uram, — kezdte kissé félénken.

Jura felemelte a fejét és a szemébe nézett.

— Igen, beszélni akarok önnel, grófnő...

— Oh, — kiáltott Ulusia, felismerve Jurát, — hiszen ön a bányász, a bölcs Jura! Hogy jött ide? A minap láttam magát. — Nemde?

— Igen, grófnő.

— És most? De mit jelentsen ez a ruha? Hogy került ide?

Anna anyó megmondta neki, hogy ezekre a kérdésekre mit feleljen.

— Nagy őse, a bölcs Fülöp nevében jöttem ide, — mondta Jura szertartásosan, — hogy ítéletet mondjak ön felett.

— Ítéletet? — A lány szemei szikráztak. — Micsoda hang ez? Nem tudod, hogy megbotoztatlak ezért?

— Tudom, nagyon jól. Ha találsz szolgákat, akik szót fogadjanak, akkor megtehetnéd. De nem volna bölcs dolog, mert aligha akadna végrehajtója a parancsodnak Rabkában.

— Tehát fenyegetsz! Nem jobb volna a szolgálmat beszéltetni?

— Ha úgy tetszik, tégy úgy, ha nem akarsz meghallgatni.

Ulusia átment a tüzhelyhez, ahol egy fehér csengőzsinór lógott. Megfogta az arany fogantyuját, gyorsan lélezett és az arcát pirosság öntötte el a méregtől.

— Bizonyára megőrültél, — mondta, de nem huzta meg a zsinórt. — Örültség már csak az is, hogy ide jöttél.

— És örültem ajánlom fel neked grófnő ezt az arany rózsát, amit Franciska grófnő, Fülöp felesége viselt.

Levette a melléről az ékszer és az asztalra tette.

— A pápa ajándéka volt. Harmincöt évvel ezelőtt. Látom, hogy megérdemled. Viseld az ő nevében. Legyen a tied, amíg más jogosabban követeli.

Elengedte a csengőzsinórt és az asztal felé közeledett. Az arca sápadt volt, a szemei pedig égtek a kíváncsiságtól.

— Ki vagy te, hogy ezek a dolgok hozzád kerültek? Honnan szerezted ezt az ékszer?

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Jó süteményt

és házi kenyeret

MARX-nál

a Csapó-utcán lehet kapni.

Használt

ajtók és ablakok

jutányos áron kaphatók

Klein Ábrahám, asztalos m.

Arany János-u. 43.

Automobil vezetők tanfolyama.

Az automobil jármű használata oly magas lendületet vett, hogy javító műhelyem tetemes megnagyobbítását szükségesnek láttam és ezzel kapcsolatosan

tanfolyamot

létesítettem. Aki automobil vezető akar lenni, az forduljon hozzám. A vizsgáért felelősséget vállalok.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Weiszberger Mihály

első debreczeni automobil javító műhelye
Széchenyi-utca 27.

Női és gyermek kalapokat

mélyen leszállított árban bocsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére.

Schimmer Mórné

női kalap divatterme Hatvan-u. 12.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki venne nőül 20 éves csinos, teljesen egyedül álló árva leányt 400,000 kor. vagyonnal? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) irjanak e címre: **Fides, Berlin 18.** (Deutschland.)

Drága mindenem! Haragszol rám, akkor amikor nem is érdemlem, bocsás meg és feled el azt a másik ügyet, csókol sokszor Barátod.

Jobb később mint soha jelégére levél van a kiadóban.

Betöltendő.

Tanuló fizetéssel felvétetik Harmathy könyvkereskedés, Fűvészkert-utca 14.

Műasztalos tanuló fizetéssel felvétetnek Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Egy tanuló felvétetik Félégyházy János fűszer kereskedésében Piacz és Miklós-utca sarok.

Fiatal széd felvétetik a Fővárosi Bazárban Simonffy-u. 1.

Mázolók, fényezők, gyári munkások és munkások felvétetnek a vas- és rézbutorgyár részvénytársaságnál

Jó családból való fiút keres tanulóknak Zador Benő Hajduböszörmény

Kovács segédok felvétetnek Borsos Imre Mester-utca 46. szám alatt.

Gyermektelen házmaster pár keresetik Iskola-u. 8.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorlat gépirónó, jóírással irodába állást keres. Cime a kiadóba.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvaj, naponta friss érkezésü, kapható Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsa paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Aluminium zsebporhár! Ujdonság! Mese olcsóság, mellényzsebben hordható, utazó, turista és vadászoknak nélkülözhetetlen, főraktár Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

Zsákok, vízmentes és restáló ponyvák úgy kölcsön, mint megvételre igen olcsón beszerezhetők **Fohn József** zsáküzletében Petőfi-tér, a pályaudvar közelében.

A Bacshay kertben 20 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Eladó Acetylen berendezés. Egy jó karban levő Acetylen fejlesztőgép, lámpákkal és csövezetékkel olcsón eladó. Értekezhetni H. Bőszörményben Dréher sörcsarnok.

Hajduböszörményben 3 lakóház 500-700 négyszögöl udvarával, Vámospércsen egy 40 holdas tagbirtok, melyten 7 és 1/2 katasztrális hold szőlő van és egy 19 holdas tagbirtok a bojai dűlőben örök áron eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Bódogh Zsigmond debreczeni lakosnál, Varga-utca 43. sz. alatt.

Cséplésre okvetlen vegyen szabadalmazott zsákbekötő készüléket. Többszörösen kitiöntetve! Báránynál, Piac-utca 66. (drbja 10 fill.)

Retezár-féle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelység felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Club hüvely! Club papír! valamint mindenféle hüvely különlegeségekből lerakat van, s legolcsóbb áron kaphatók Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

Használt íróasztal, állóasztal esetleg egy irodai divány megvételre kerestetik. Ajánlatok «asztalok» jelégére a kiadóba keretnek.

Automobil 8/10 H. P. üzleti célra alkalmas teljesen kifogástalan állapotban szavatosság mellett eladó. Weiszberger Mihály automobil javító műhelye Széchenyi-u. 27.

Első a létesítendő egyetem közelében egy 1200 négyszögöl területű és 45 öl utcai fronttal bíró szőlő a Herikó-utca 48. sz. a. Előnyösen parcellázható 3 házhelyre. Ára 22 ezer korona. Bővebb felvilágosítást Burgondia-utca 1. szám alatti Ipariskolába nyerhető.

Eladó ház. Darabos-utcán a 33-ik sorszámu ház eladó. A telek 300 négyszögöl, az épületek egy része még adómentes. Értekezni lehet a kifüggesztett hirdetés szerint.

Automobil 1620 H. P. Mercedes gyártmányu, teljesen jókarban igen olcsóért (2000 koronáért) eladó. Weiszberger Mihály Széchenyi-u. 27. Első debreczeni automobil javító műhelye. — Tanulók felvétetnek.

Lakás.

József kir. herceg-utca 14. szám alatt 4 szobás udvari lakás kiadó. Villanyvilágítás. Ugyanott nagy pinceraktár.

Közel a Főtérhez, Bethlen u. 12. sz. a. két utcai külön bejáratu szoba butorozva vagy anélkül kiadó. Irodának is alkalmas. Értekezhetni a tulajdonossal.

Különféle.

Mindennemű könyvkötéseket szépen s izlésesen készítenek a «Seres Testvérek» Piacz utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Szép, egészséges ügyes 9 éves kis fiu és 8 éves kis leányt örökbe adnék. Czim Hajdunánás, Hajdu-utca 2965. sz.

Legszöbben tisztít, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u. 5.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Weisz Ferencz épület és mű-butor "asztalos" u József kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorú kivitelben, mérsékelt áron.

Megnyit az alkohol mentes vendéglő Rákóczy-utca 8. sz. alatt, hol havi előfizetéseket a legolcsóbb ár mellett elfogadnak.

Házhelyeknek eladó

a Sámsoni utólen, a hadházi vonat sorompójánál kezdődő volt **Katz** féle telek kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezhetni

A Néptakarekpénztár Szövetkezetnél
Debreczen, Piacz-utca 75. sz.

Kartelen kívül.

MEZO ARMIN

építőfa, deszka és cserépkereskedése, **Wesséleányi-tér 6 szám alatt** (Bertagőzmalom mellett.) **Kolarit elszigetelő lemez** kizárólagos egyed árusítása. —

Kartelen kívül,

tehát **olcsó árak**, mindenkinek saját érdekei — hogy szükségletét nálam szerezzé be. —

László Zsigmond ÁLLATORVOSI

RENDELŐ IRODÁJA

Rákóczi-utca 3. sz.

A Monostorpályi határon

elterülő 1000 katasztrális hold, fele részben fekete-sárga talaju birtok, ugy kisebb parcellákban esetleg egyben is eladó.

Érdeklődhetni Hosszupályi Takarékpénztárnál.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Bélapátfalvai

Portland és Román cement

fehér darabos fali mész, száraz tűzifa, Bel- és külföldi kőszemek egész kocsi vételnél legolcsóbban kapható

Pollák Zsigmondnál

Deák Ferencz-u. 9. — Telefon 441.

Nagy Sándor

caulkrász
Péterfia utca 48. sz. (Wolff-palota.)
Ajánlja naponta frissen készült **caulkrász**dal sütőmenyest.
Megrendeléseket gyorsan és pontosan a legjutányosabb ár mellett fogad el.
Jeges kávé és fagyalt folyton kapható.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni hogy **Csapó-utca 11. szám alatt**

uj lakatos üzletet

nyitottam.
Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, **épület vasalásokat, rácsok készítését, továbbá készítek kiváló jó takarék tüzhelyeket** minden kivitelben.
A nagyközönség szives pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel
Szombaty András
lakatos mester.

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Wickler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és drogueriában. Csakis **„Bartilla fogviz”** kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmazatik. Oly helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 80 fillérért.

Uri leányok, kik Wienben óhajtnak tanulmányukat folytatni, — **otthont találnak** egy okl magyar polgari iskolai tanítónőnél.
Ellátás elsőrangú, árak mérsékelték, elsőrangú referenciák.
Ozím: **Erdélyi Anna, Wien, III., Rudolfs-gasse 12.**

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

hentes üzletemet

Zenede épületből **Árpád-tér 2. szám alá helyeztem át** és a mai napon megnyitom Ahol raktáron tartok minden e szakmába tartozó árukat, saját hízalású sertéseimből prima zsírnakvaló szalonnát feltűnő olcsó árban számítok és pontos kiszolgálásról kezeskedem, a nagyérdemű közönség pártfogását kérve maradok

tisztelettel
Girgás Béla.

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fűrdő köpenyek és lepedők.

Gyermek ujjas, nadrág és pelonka. Ajánlható kitűnő minőségek.

Donogán és Somossy

ezégnél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplom-bazár.

Mindenféle szőnyegek, Fűgönyök, Ágy és asztalterítők, Utazó takarók, Lópokrócok, Cocus lábtörlők, Linoleum **Óriási raktára!**

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

jégszekrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékok és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszárak nagykereskedése

Debreczen, Placz-u 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utozal helyiségből ugyanazon házban hol eddig is volt Placz utca 41. sz. Dr Ujfalussy-ház udvari helyiségeibe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stíli asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyesszonyi kelegyek azonnal készen. Tisztelegés és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és diszító műhely Debreczen, Placz 44. az udvarban. Telefon 377.

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyuja az „Omega” lánczkut

mert rendkívül sok vizet ad, mert kis gyermek kezelheti, mert soha be nem fagy, mest soha nem romlik, mert mindenki kezelheti.

Kérjenlelvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld Budapest, VI., Gyár-utca 5.

Naponta érkeznek

ajdonságok
az **Ernyő Gyári raktárban**
DEBRECZEN, Sas-utca 3.

Javítások és áthuzások 24 órán belül jutányosan eszközöltetnek.

Cigarettafázók!

Egyesüljetekek a cigarettafázók óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-

hüvelyeket,
vagy „**OTTOMÁN**” (törökfej) és „**TIP TOP**” aranszopókás cigarettafázókat.

Reichmann Divatruházában

Előre haladott idény miatt **mélyen leszállított árakban** kaphatók:

- Selyem jouponok . . . . . 4.75 kr.
- Cloth alsó szoknyák . . . . . —.98 „
- Vászon alsó szoknyák . . . . . 1.65 „
- Csipke blousok . . . . . —.98 „
- Francia grenadinok egyszín . . . . . —.65 „
- Madeira himzett batistok . . . . . —.43 „
- Szines ruha vásznak . . . . . —.39 „

Francia gyapju és mosó delainok, szövetek, selymek, csipkek, rövid, díszmüárak, harisnyák.

Zsinór övök minden szalabon 1 forint.

Férfi-, női- és gyermek fehérmüek.

Gyermek ruhák minden kivitelben óriási választék.

Valódi Francia reform tűzők.

Placz-utca 85. Royal szállodával szemben.

„Gyöngyvirág Crème”

az arczkrémek gyöngye!

Szeplő, máffoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Símává, lehérré és árdóvé teszi az arcbőrt!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvénytársaság Ispotály laposon levő saját gyártelepét legújabb vívmányu gépekkel felszerelt **butormárványiparral bővíté** és a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzembe helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és többszörösen kitüntetett vas- és rézbutor gyártmányait, a melyek **mindegyike özégünk ozimkójével van ellátva.**

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telepükön levő raktárukból a legmérsékeltbb gyári árákért.

Bérbe adandó

egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva

a **Bankeyesület részvénytársaság**
Piac-utca 72. sz. alatti

jelenlegi üzlethelyisége,

minthogy az intézet f. évi augusztus 1-től kezdve ugyanazon épület első emeletére helyezi át irodáját.

Értekezhetni

a bank helyiségében

a hivatalos órák alatt.

Kényelmes fizetési feltételek mellett

eladó a Homokkertben

Sz. Papp István a 24. házszám alatt levő 800 négyszögöl területű házas-telek, amelyen két igen jókarban levő lakóház van a szükséges melléképületekkel és teljesen beültetett kitűnően termő szőlővel. — Értekezni lehet

a Kerületi Bank mint szövetkezetről

Deák Ferencz-u. 26. sz.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint,” mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 3 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csakis a

Balázs Ödön utód

HARSÁNYI LAJOS

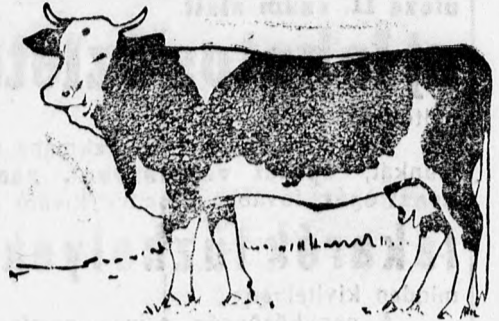
„Roménységhez” címzett gyógyszerárában Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszitve és diszitetlen minden elfogadó árban lesznek eladva!

Rózsa, Kistemplom-bazár.**Üszöket adunk**

tenyésztés céljából kiscgazdáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszők és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)

Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Szechenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Videki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Értesítés.

Tisztelettel jelentjük, hogy malmunk átalakítási munkálatai befejezést nyertek és azt ujonnan berendezve ismét **üzembe helyeztük.**

Malmunk sima őrlésű része a mai naptól fogva

ugy őrlés, mint darálás céljaira

a t. őrlésű közönség rendelkezésére áll.

Debreczen, 1911. július 29.

Tisztelettel

„Hortobágy” Gőzmalom.

Kunsertés pora

(Gyógy.)

Próbálja meg! — 20 perccel megússza a vérsz.

Disznója mindig egészséges, ellentálló lesz.

Non plus ultra.

Mér az András napi malacoknak kezdeni kell adni, hogy a tavaszi s nyári betegségek el ne vigyék.

Ajánló információt ad: Nagy Lajos, Gombos, Kuczik, Gyarmati tvegkereskedő, Némethy L. stb. részben nagyhizláló urak Debreczenben. Szádeczky László urad. intéző ur Bocsonád (Heres m.) gróf Zichy Géza tetéleni, Gosztonyi Kálmán Pa Alatkai. gróf Bánffy Dénes Szegedfalusi. Mihalovits theszszovádi Pálffy Dénes takcsfalvi, Csapó István Pa Istvánfalvi (u. p. Földes) Bologh Tihomér Szentkozmai, (up. Ber.-ujfalu) Elek Dezső Demecseri. gróf. Degenfeld József, Csomaköz, Homoktag, Pelei, Ugron Ákos, Ugron Zoltán, fiatfalvi stb. uradalmi. Nagytiszt. Dr. Baltház Lezsó ref. esperes ur Hbőszörmény, Nt. Rácz Lajos ref. lelkész ur Micske, iteszt. Lovischek Mihály Karász, Nt. Szűcs László ref. lelkész Csatár, Pospiss Géza föld. ur Pa Kettős [u. p. Mező-Sas] s Békés vmegyének majdnem minden nagy és kisbirtokosa.

Számtalan elismerő levél!

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tiszapalota) és Jóna Jóna drogeriájában. 1 do. oz 2 korona.

Figyelmeztetés: Ne tessék ezt holmi vásári portékával ös-zetevészesen, bár nem állítom, hogy ezzel a sertésvész problémája meg van oldva, de a hirdetett svindlik közt, egyedül bir komoly gyógyértékkel mit aránylag kis hirdetéssel elért elterjedtsége bizonyít legjobban,

Neomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.